

OBČINA LAŠKO
Ž U P A N
Mestna ulica 2, Laško

Številka: 007-07/2011
Datum: 01.06.2011

O B Č I N S K I   S V E T

Predlagam, da občinski svet na seji obravnava naslednjo

**ZADEVO: ODLOK O CELOSTNI UREDITVI TEMATSKIH POHODNIH POTI NA
OBMOČJU OBČINE LAŠKO – 1. OBRAVNAVA**

Predstavnik predlagatelja na seji bo:
Andreja Križnik - STIK

Pristojnosti in pravna podlaga:

- 21. člen Statuta Občine Laško (UL RS, št. 99/07, 17/2010 – uradno prečiščeno besedilo)

Gradivo je obravnaval:

- Odbor za urejanje prostora in komunalne dejavnosti
- Odbor za gospodarski razvoj občine

Predlog sklepa:

Občinski svet sprejme Odlok o celostni ureditvi tematskih pohodnih poti na območju občine Laško – 1. obravnava v predloženi vsebini.

Obrazložitev:

Z izdelanim projektom celostne ureditve tematskih poti je občina dobila priročnik, v katerem je določen natančen potek izvajanja aktivnosti ureditve tematske pohodne poti. Podaja nasvete in predloge ureditve in označitve, določa razvrstitev glede na vrsto in njene značilnosti ter tematiko, ponuja uporabo skupne celostne grafične podobe in usmerja načrtovalca poti k pravilnemu načrtovanju in vzpostavitvi poti. Dokument je nadalje podlaga za izdelavo akcijskega plana ureditve posameznih tematskih pohodnih poti.

Tematske pohodne poti, urejene in označene po predlaganem sistemu (priročniku Ureditev tematskih pohodnih poti na območju občine Laško), **bodo vodene v enotnem registru, promovirane v turističnih medijih, vzdrževane v skladu s sprejetim režimom letnega vzdrževanja pohodnih poti na lokalni ravni**, po dogovoru bo za ureditev tematske pohodne poti **možno pridobiti pomoč pri prijavi na aktualne razpise** za sofinanciranje ureditve poti.

V sled večletnega spremljanja dogajanja na področju urejanja in označevanja tematskih pohodnih poti in priprave dokumenta vzporedno z nastankom nacionalne študije, smo lahko celostno ureditev tematskih pohodnih poti toliko bolje prilagodili danemu območju in potrebam okolja, kateremu je dokument namenjen.

Dokument je skupaj s celotno grafično podobo za barvno razvrstitev pohodnih poti po vrstah, osnova in priporočilo pri urejanju in označevanju vseh tematskih pohodnih poti na območju občine Laško. Skladno z razvojnimi trendi in z utemeljenimi razlogi se lahko dopolnjuje. Priročnik se po potrebi tudi prilagodi morebiti sprejetemu zakonu s področja tematskih pohodnih poti (v času nastanka dokumenta še ni v veljavi noben zakon).

Projekt celostne ureditve tematskih pohodnih poti na območju občine Laško je začetni korak pri realizaciji turističnega proizvoda »Pohodništvo«. Je predlog niza aktivnosti, kako načrtovati, urediti, označiti in vzdrževati pohodne poti. Podaja predloge za celotno ureditev poti na celotnem območju občine, kar pomeni enotno načrtovanje, ureditev, označenost in vzdrževanje.

V kolikor na 1. obravnavi ne bo nobenih pripomb, predlagamo da se na isti seji opravi tudi druga obravnava in se odlok sprejme v predloženi vsebini.

ŽUPAN OBČINE LAŠKO
Franc Zdolšek

Priloga:
- Priročnik

Na podlagi 21. člena statuta Občine Laško (Uradni list RS, št. 99/2007, 17/2010) je Občinski svet občine Laško na svoji ___ seji dne _____ sprejel

O D L O K
o celostni ureditvi tematskih pohodnih poti na območju občine Laško

1. člen

S tem odlokom je določen potek izvajanja aktivnosti ureditve tematskih pohodnih poti v občini Laško.

2. člen

Podlaga za sprejem tega odloka je Priročnik za celostno ureditev tematskih pohodnih poti na območju občine Laško, ki se uporablja za enotno ureditev tematskih pohodnih poti za vse uporabnike, od uveljavitve tega odloka dalje, in je objavljen na spletni strani Občine Laško.

3. člen

Ta odlok prične veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Številka: 007-07/2011

Laško, dne _____

Župan Občine Laško
Franc Zdolšek

Priložnik za celostno ureditev tematskih pohodnih poti na območju občine Laško
Prva izdaja

UREDITEV TEMATSKIH POHODNIH POTI NA OBMOČJU OBČINE LAŠKO

Projekt: **Ureditev tematskih pohodnih poti na območju občine Laško**

Projekt pripravil:

Center za šport, turizem, informiranje in kulturo Laško
www.stik-lasko.si

Vodja projekta: **Andreja Križnik** univ.dipl.ekon.

T: 03 733 89 30

E: andreja.kriznik@stik-lasko.si

Pripravil: **Dean Muhovec** - Strokovni sodelavec v turizmu

T: 03 733 89 54

E: dean@stik-lasko.si

Projekt ureditve tematskih pohodnih poti na območju občine Laško je potrdil... na seji, dne...

Laško, marec 2011

KAZALO

1 UVOD	4
2 RAZDELITEV POHODNIH POTI	5
2.1 Sistem pohodnih poti v Sloveniji.....	6
2.2 Terminologija »tematska« pohodna pot	8
2.3 Trenutno veljavna zakonodaja, ki opredeljuje področje urejanja tematskih pohodnih poti	9
3 NAČRTOVANJE IN OBLIKOVANJE TEMATSKIH POHODNIH POTI	10
3.1 Prostorsko urejanje tematskih pohodnih poti	10
3.2 Rešitve v zvezi z ohranjanjem narave in varovanjem kulturne dediščine	11
3.3 Postopki načrtovanja in vzpostavitve tematske pohodne poti.....	11
4 UREDITEV TEMATSKIH POHODNIH POTI NA OBMOČJU OBČINE LAŠKO	13
4.1 Razvrstitev tematskih pohodnih poti na območju občine Laško glede na vrsto	13
4.2 Nabor in razvrstitev tematskih pohodnih poti po vrstah na območju občine Laško	15
4.3 Sistem označitve tematskih pohodnih poti na območju občine Laško.....	17
4.3.1 Prometna signalizacija	19
4.3.1.1 Usmerjevalne table tematske pohodne poti	19
4.3.1.2 Markacija tematske pohodne poti	21
4.3.2 Neprometna signalizacija	22
4.3.2.1 Informacijska tabla tematske pohodne poti na izhodišču poti – izhodiščna informacijska tabla	22
4.3.2.2 Informacijska tabla zanimivosti na poti	25
4.3.2.3 Ostale table neprometne signalizacije	28
4.3.2.4 Velika informacijska tabla turistične ponudbe na območju občine Laško	29
4.4 Ureditev in oprema tematskih pohodnih poti	31
4.4.1 Ureditvena dela tematskih pohodnih poti	31
4.4.2 Urbana oprema tematskih pohodnih poti.....	36
4.5 Ukrepi in aktivnosti izvedbe projekta – izvedbeni del	40
5 VZDRŽEVANJE TEMATSKIH POHODNIH POTI	41
5.1 Določitev pristojnosti vzdrževanja ter vsebinske in programske koordinacije – določitev skrbništva poti.....	41
5.2 Aktivnosti vzdrževanja tematskih pohodnih poti	42
5.3 Financiranje vzdrževanja tematskih pohodnih poti.....	44
6 ZAKLJUČEK	45
7 VIRI	46
8 PRILOGE	48

1 UVOD

Številne poti nas opozarjajo na različne naravne in kulturne znamenitosti. Nahajajo se v naravnem okolju in tako brez posebne organizacije vključujejo v potek poti določene znamenitosti (fauna, flora, naravni pojavi, slapovi, izviri, jezera, kulturna identiteta...). Določene poti lahko govorijo o dominantni posebnosti na njej in so bile zasnovane na neki ideji....

Urejene pohodne poti prispevajo k dodatni turistični ponudbi, širijo idejo hoje v naravo v obliki pohodništva in turizma, seznanjajo pohodnike z naravnimi, etnološkimi, zgodovinskimi in kulturnimi znamenitostmi in ostalo ponudbo območja, prispevajo k promociji območja in spodbujanju trženja v turizmu na podeželju, prispevajo k razvoju podeželja, popularizirajo varovanje narave, okolja in lastnine v naravnem okolju.

Dobra urejenost in označitev pohodnih poti turizmu zagotavlja del infrastrukture, ki omogoča obisk skozi celo leto in po kateri povpraševanje raste. Obiskovalcu posredno nudi doživetje posebnosti, ki je v turističnem gospodarstvu vse bolj cenjeno, neposredno pa mu omogoča lažje načrtovanje poti in boljšo orientacijo, da ne zaide s predvidene trase.

Pri urejanju tematskih poti pa se je potrebno vedno zavedati dejstva, da te v turizmu ne definira infrastruktura (table, zloženske, nadelana pot...) ampak vsebina; torej je tematska pohodna pot lahko vsaka pot, ki uporabniku omogoča celovito doživetje vsebine, ki ji je pot namenjena. Z ureditvijo jo naredimo le bolj varno, atraktivno in sprejemljivo.

Urejanje planinskih poti je že urejeno s Pravilnikom o označevanju in opremljanju planinskih poti (Ur.l. RS, št. 80/2008 z dne 8.8.2008) in zanje zgledno skrbijo planinska društva, nedorečena pa je ureditev in označitev vedno bolj popularnih tematskih pohodnih poti. Tekom nastanka tega dokumenta se je na nacionalni ravni pripravila študija o označevanju in vzdrževanju tematskih pohodnih poti¹, ki prva podaja detajlnejšo razlago pomena tematskih pohodnih poti in smernice ureditve in označitve. S pripravo projekta celostne ureditve tematskih pohodnih poti na območju občine Laško smo pričeli pred nastankom zgoraj navedene študije, nadaljevali po njeni izdaji leta 2010, ga dopolnili z idejami primerov dobrih praks ter ga prilagodili danostim, razmeram in prihodnjim načrtom v občini.

V sled večletnega spremljanja dogajanja na področju urejanja in označevanja tematskih pohodnih poti in priprave dokumenta vzporedno z nastankom nacionalne študije, smo lahko celostno ureditev tematskih pohodnih poti toliko bolje prilagodili danemu območju in potrebam okolja, kateremu je dokument namenjen.

Dokument je skupaj s CGP-jem za barvno razvrstitev pohodnih poti po vrstah², osnova in priporočilo pri urejanju in označevanju vseh tematskih pohodnih poti na območju občine Laško. Skladno z razvojnimi trendi in z utemeljenimi razlogi se lahko dopolnjuje. Priročnik se po potrebi tudi prilagodi morebiti sprejetemu zakonu s področja tematskih pohodnih poti (v času nastanka dokumenta še ni veljavni noben zakon).

---

¹ Študija o označevanju in vzdrževanju tematskih pohodnih poti, 2010

² Priročnik CGP za barvno razvrstitev pohodnih poti po vrstah na območju občine Laško in širše, Atelje Rado Škof, Rado Škof s.p., 2009

2 RAZDELITEV POHODNIH POTI

Pohodništvo opredeljuje na eni strani športno in rekreativno aktivnost, ki temelji na hoji, po drugi pa spoznavanje naravnega okolja ter aktivno doživljanje raznovrstnosti kulturno-etnološkega bogastva pokrajine, na vnaprej določeni, urejeni in označeni trasi. Pretežno predstavlja enodnevno aktivnost, lahko pa tudi večdnevno povezano hojo s presledki za spoznavanje zanimivosti okolja (npr. transversale, povezane regijske poti, ali evropske pešpoti ...) ³. Planinski terminološki slovar pa označuje pohodništvo le kot prirejanje ali udeleževanje pohodov. Je dejavnost, ki se ukvarja s prirejanjem in udeleževanjem pohodov. Pri izletu gre za časovno in daljinsko krajše pešačenje. Bolj zahtevnemu in daljšemu pešačenju pa rečemo pohod.

Oznake na pohodnih poteh nam pokažejo pravo smer in jim pravimo «markacije». **Pohodniška (planinska) markacija** je bela pika v rdečem krogu. Za izdelavo, markiranje, vzdrževanje in kažipote praviloma skrbijo planinska društva oz. planinci. Planinci - markacisti narišejo markacije na drevesa, večje skale ali druge primerne objekte, praviloma vedno na desni strani v smeri hoje. Na začetku poti je tudi smerna tabla (kažipot) z napisom kam vodi pot in časom hoje. Zraven je tudi oznaka kategorije poti glede na njeno zahtevnost. Pozimi, ko zapade več snega in pokrije markacije na skalah, morajo biti poti označene z zimskimi markacijami. To so visoki (4-5 m) jekleni drogovi z usmerjenimi puščicami, ki kažejo smer in so rdeče barve. Označevanje planinskih poti predpisuje Pravilnik o označevanju in opremljanju planinskih poti (Uradni list RS, št. 80/2008 z dne 8. 8. 2008).

SLIKA 1: oznaka markacij

Markacija za gozdno učne poti, se nekoliko razlikuje od tiste, ki označuje potek planinskih oz. pohodniških poti in je v obliki rumene pike in zelenega kroga. Prav tako je na začetku poti tabla, z napisanimi razdaljami in časom hoje, prav tako pa nas po poteh vodijo kažipoti. Za izdelavo, markiranje, vzdrževanje in kažipote po gozdnih poteh naj bi, kot partner pri razvoju in realizaciji proizvoda pohodništva, na nacionalni ravni skrbel Zavod za gozdove Slovenije⁴.

Markacija za označevanje tematskih pohodnih poti je še v pripravi (Sistem označevanja tematsko pohodnih poti v Sloveniji; Tone Tomše). Je v obliki bele pike in rumenega kroga. Markacija je zelo uporabna za vmesno označevanje tematskih pohodnih poti.

Markacija za označevanje evropskih peš poti je v obliki rumene pike in rdečega kroga.

³ Povzeto: Strategija razvoja turističnega proizvoda pohodništva v Sloveniji; Hosting d.o.o.; avgust 2005, (str. 9).

⁴ Povzeto: Strategija razvoja turističnega proizvoda pohodništva v Sloveniji; Hosting d.o.o.; avgust 2005, (str. 68).

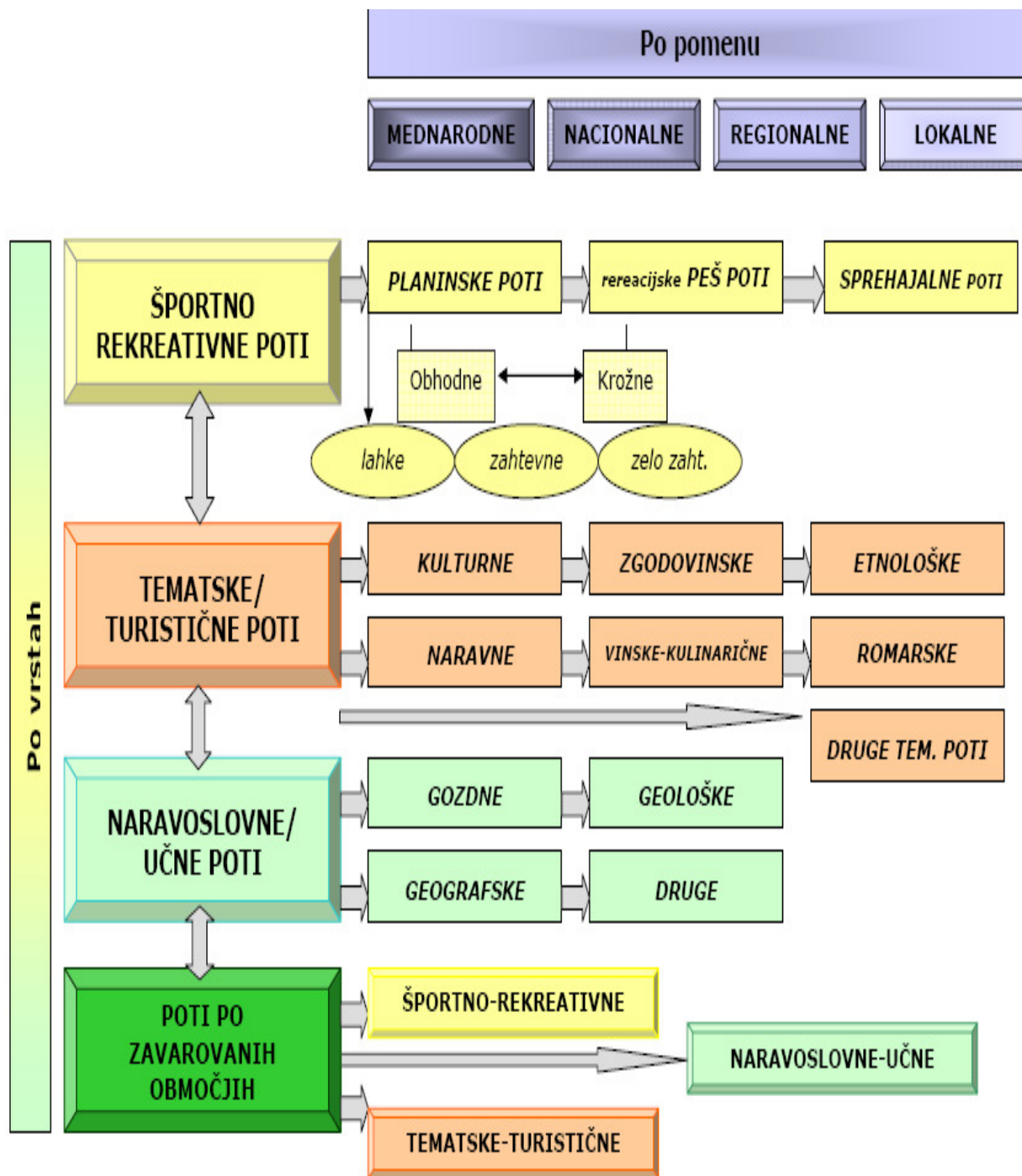

2.1 Sistem pohodnih poti v Sloveniji

Pohodne poti so razdeljene po dveh glavnih kriterijih:

- glede na **vrsto poti** (glede na njene značilnosti ter tematiko, oz. po namenu ali motivu za hojo),
- glede na **prostorski obseg in pomen v okolju**.

Shema 1: Sistem pohodnih poti v Sloveniji

Vir: Strategija razvoja turističnega proizvoda pohodništva v Sloveniji; Hosting d.o.o.; avgust 2005

Najbolj uporabno in smiselno je pohodne poti razdeliti **glede na vrsto poti** (gleda na njene značilnosti ter tematiko, oz. po namenu ali motivu za hojo):

A. Športno-rekreativne poti

- Planinske poti
- Rekreatijske pešpoti
- Sprehajalne poti

B. Tematsko-turistične poti

- Kulturne poti
- Zgodovinske poti
- Etnološke poti
- Romarske poti
- Vinske - kulinarčne poti
- Druge tematsko-turistične poti

C. Naravoslovne in učne poti

- Gozdne učne poti
- Geološke poti
- Geografske poti
- Naravoslovne poti
- Druge poti

Zanimivost: *Prek Evrope poteka enajst evropskih pešpoti, med njimi dve tudi prek Slovenije:*

- *E 6 Ciglarjeva pot od Drave do Jadrana (Lapland - Baltic Sea – Wachau – Adriatic – Aegean Sea) in*
- *E 7 Pot Zorana Naprudnika - Od Soče do Mure (Atlantic – Mediterranean Sea – Lake of Garda - South Hungary).*

Evropske pešpoti označujeta velika črka E ter številka od 1 do 11. Za evropske pešpoti skrbi Evropska popotniška zveza (EWW), interese naše države pa v EWW zastopa kot članica Komisije za evropske pešpoti (KEUPS), Planinska zveza Slovenije⁵.

Črka E se tako ne sme/ ne more uporabljati pri označevanju drugih poti!

---

⁵ Povzeto: Tone Tomše, Zapiski; Strategija razvoja turističnega proizvoda pohodništva v Sloveniji

2.2 Terminologija »tematska« pohodna pot

Tematske poti so priložnost, da lokalno okolje pokaže javnosti najlepše, kar ima. Zelo so priljubljene tako v izobraževalnem kot v turističnem smislu – postavljajo jih občine, parki, šole, krajevne skupnosti in različna društva. Termin »tematska pot« uporabljajo tudi turistični delavci za trženje turističnih produktov – organiziranih vodenj na izbrano temo. Tematskih poti v turizmu ne definira infrastruktura (table, zloženske, nadelana pot...) ampak vsebina – torej je to lahko vsaka pot, ki uporabniku omogoča celovito doživetje vsebine, ki ji je pot namenjena.

Poti, ki so predmet tega dokumenta, so javno dostopne pohodne tematske poti, navadno imenovane »učne poti« ali »naravoslovne poti« ali »poti kulturne dediščine« ali »tematske poti«⁶... Stroke se o terminologiji še niso uspele poenotiti, zato dilema ostaja odprta. Za potrebe tega dokumenta in do izdaje pravilnika, ki bi natančno predpisoval sistemizacijo pohodnih poti, vse te vrste poti imenujmo »tematske poti«.

Edina trenutno zakonsko sprejeta termina »gozdna učna pot« in »trim steza«, sta opredeljena v Pravilniku o vrstah objektov⁷. »Gozdna učna pot« je opredeljena kot pomožni kmetijsko-gozdarski objekt: »...to je ozek pas z naravnim materialom utrjenega zemljišča, pripravljen za hojo po gozdu«, »trim steza« pa je opredeljena kot »...to je ozek pas zemljišča, po potrebi utrjen z naravnim materialom, pripravljen za hojo in tek ter površinami z opremo za telovadne vaje, če je njegova širina do 1 m«.

Gozdno učno pot in trim stezo je, skladno z obstoječo zakonodajo, mogoče postaviti na podlagi lokacijske informacije za zemljišča, po katerih naj bi potekala, v kolikor je na teh zemljiščih takšna dejavnost predvidena v prostorskih izvedbenih aktih. Če imajo območja omejitve zaradi varstva narave ali varovanja kulturne dediščine, je potrebno od pristojnih institucij, to sta:

- Agencija RS za okolje (ARSO) pri Ministrstvu za okolje in prostor RS in
- Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije (ZVKDS),

pridobiti ustrezne pogoje in soglasja. V kolikor pot poteka po zasebnih zemljiščih, pa tudi soglasja oz. služnosti od lastnikov zemljišč.

V praksi se izkaže, da večina tematskih poti poteka, kolikor se le da, po javnih ali planinskih poteh⁸ ter da veliko snovalcev oz. upravljavcev poti nima ustreznih soglasij strokovnih služb ter soglasij za trasiranje in označevanje poti po zasebnih zemljiščih. V primeru, da so potrebni dodatni posegi na zemljišču, je potrebno za pot pridobiti gradbeno dovoljenje.

⁶ Ogorelec, Breda: Interpretacija narave – od doživljanja do doživetja. Predavanje na delavnici Tematske poti na Krasu, Dutovlje, 2004, str. 1. <http://www.interpretacija.si/>

⁷ Pravilnik o zahtevnih, manj zahtevnih in enostavnih objektov, o pogojih za gradnjo enostavnih objektov brez gradbenega dovoljenja in o vrstah del, ki so v zvezi z objekti in pripadajočimi zemljišči, Uradni list RS, št. 114/2003.

⁸ Zakon o planinskih poteh: Uradni list RS, št. 61/2007.

2.3 Trenutno veljavna zakonodaja, ki opredeljuje področje urejanja tematskih pohodnih poti

Zakonodaja, ki opredeljuje področje urejanja tematskih pohodnih poti in je v veljavi v trenutku izdaje tega dokumenta je sledeča:⁹

- Strategija razvoja turističnega produkta pohodništvo – avgust 2005
- Zakon o planinskih poteh – Ur. l. 61/07 – opredeljuje pojme planinske poti, s podzakonskimi akti
- Pravilnik o označevanju in opremljanju planinskih poti – Ur.l. 80/08
- Pravilnik o načinu prostorskega prikaza tras planinskih poti – Ur.l. 80/08
- Pravilnik o načinu vzdrževanja in sanacije planinskih poti – Ur.l. 80/08
- Pravilnik o kategorizaciji planinskih poti – Ur.l. 80/08
- Uredbo o vsebini evidence o planinskih poteh in o načinu njene vzpostavitve in vodenj- Ur. l. 16/08
- V pripravi še pravilnik o vzdrževanju in financiranju teh poti
- Zakon o ohranjanju narave – 62.čl. Ur. l. 56/99 in 31/00
- Pravilnik o označevanju zavarovanih območij naravnih vrednot – Ur.l. 117/0
- Zakon o gozdovih - Ur. l. 30/1993; spremembe in dopolnitve - Ur.l. 110/07
- Pravilnik o spremembah in dopolnitvah pravilnika o gozdnogospodarskih in gozdnogojitvenih načrtih - Ur.l. 12/2008
- Uredba o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom (Ur.l. 88/2005, 56/2007)
- Pravilnik o označevanju in opremljanju planinskih poti (Uradni list RS, št. 80/2008 z dne 8.8.2008)

Več o analizi zakonodaje s področja urejanja tematskih pohodnih poti v študiji o označevanju in vzdrževanju tematskih pohodnih poti, 2010

---

⁹ Tematske pohodne poti – splošno (TTP splošno), GIZ pohodništvo, 2010. Dostopno na spletu: <http://www.turisticna-zveza.si/>

3 NAČRTOVANJE IN OBLIKOVANJE TEMATSKIH POHODNIH POTI

3.1 Prostorsko urejanje tematskih pohodnih poti

Pri oblikovanju pohodnih poti je smiselno izkoristiti čim več ustreznih poljskih poti, gozdnih poti, rečnih nasipov, opuščenih tras drugih infrastruktur ali ne kategoriziranih cest. Te ceste in poti je potrebno delno preurediti ali jih ustrezno opremiti s potrebno signalizacijo. Poleg te morajo biti dobro izraženi in označeni tudi **prostorski elementi** kot:

1. Jasna in logična **prometna signalizacija** (usmerjevalne table, vmesne markacije),
2. **Neprometna signalizacija** (razne informacijske table, pojasnjevalne, obvestilne in interpretacijske table...)
3. Naravne znamenitosti in kulturni spomeniki
4. Prostori in objekti za počitek (**počivališča**), prostori za piknik, **razgledišča**...
5. Objekti gostinskega in namestitvenega značaja ter trgovine (gostilne, restavracije, kmetije...)
6. Objekti informacijskega značaja (TIC, TiT, recepcije...)
7. Dodatna turistično rekreativna ponudba...

Pri oblikovanju pohodnih poti težimo k:

- celostni ureditvi poti (enotno označevanje, ureditev počivališč... na celotnem ozemlju občine),
- ureditvi poti tako, da so te večinoma ločene od prometnic,
- če je le mogoče, naj bo pot speljana krožno,
- načrtovanje mora biti zelo skrbno tudi z vidika varnosti obiskovalcev, še posebej skupin otrok - pot mora biti varna,
- če le možno, poti speljati tako, da so prehodne ves čas in vse leto,
- upoštevanju prostorskih kakovosti; uporabnika približati obstoječim ustvarjenim in naravnim kakovostim prostora,
- upoštevanju dejstva, da se pri oblikovanju pohodnih poti ne okrne historična pričevalnost in prostorska pojavnost obstoječe, ustvarjene in naravne kakovosti prostora,
- atraktivnosti poti - mora zadovoljiti potrebe posameznih ciljnih skupin pohodnikov,
- ureditvi počivališč za pohodnike z vso pripadajočo urbano opremo (klopi, koši za smeti...),
- kombiniranju lokacij počivališč z obstoječimi javnimi površinami, v čim večji meri pa izkoristiti morebiti že obstoječa počivališča ter obstoječo urbano opremo prostora (npr. nadstrešnice),
- določitvi pristojnosti in odgovornosti za vzdrževanje in urejanje poti, signalizacije in infrastrukture (košnja trave, praznenje košev za smeti, popravila odsekov poti ob morebitnih poškodbah...),
- če terenske razmere to dopuščajo, naj pot omogoča dostop in uporabo funkcionalno oviranim. To naj bo posebej označeno na začetku poti, v morebitnih publikacijah ali spletni predstavitvi.

Tematske pohodne poti je priporočljivo predvideti že v prostorskih načrtih občine, saj je prav namen urejanja prostora zagotavljanje skladnega gospodarskega, okoljskega in družbenega razvoja.

3.2 Rešitve v zvezi z ohranjanjem narave in varovanjem kulturne dediščine

Kadar so poti speljane na območjih kjer gre za naravno in kulturno dediščino je potrebno upoštevati natančna konservatorska izhodišča. Poudariti je potrebno obojestransko dopolnjevanje turističnega proizvoda in kulturne in naravne dediščine. Naravne in kulturne znamenitosti povečujejo atraktivnost določene poti, hkrati pa ustrezna pot poveča možnosti promocije naravnih in kulturnih značilnosti ter znamenitosti določenega območja. Umestitev poti nikakor ne sme okrniti historične pričevalnosti in prostorske pojavnosti objekta kulturne dediščine.

Prav tako je potrebno pri samem oblikovanju pohodniških poti upoštevati krajinske značilnosti prostora in druge prostorske kvalitete. Zato naj bodo poti speljane po območjih, kjer so poti delno že uhojene, hkrati pa je pri rešitvah upoštevan relief terena.

Če se le da, je potrebno pohodniške poti speljati po stranskih cestah in poteh, kar povečuje privlačnost za pešačenje, hkrati pa je pohodnik veliko manj izpostavljen in s tem bolj varen na tistih delih pohodniških poti, ki so speljane ob prometnih cestah.

Pri oblikovanju pohodniških poti je potrebno upoštevati že obstoječe oz. uhojene poti in ureditve, že obstoječa počivališča in vegetacijo, še posebej ob vodotokih, na zelenih površinah in v gozdovih. Tako se posegi v prostor zmanjšajo na najmanjšo možno mero.

3.3 Postopki načrtovanja in vzpostavitve tematske pohodne poti

Postopki načrtovanja poti

- določimo traso poti (pot naj bo varna, speljana po uhojenih poteh, če se le da, krožna...),
- izberemo njeno ime (izbira teme poti),
- določimo njeno vsebino (pot naj bo atraktivna...),
- določimo skrbnika poti.

Postopki pred označitvijo poti

- pregled in popis poti (pregled obstoječega stanja in popis zanimivosti...),
- določitev lokacij za postavitve prometne in neprometne signalizacije,
- določitev lokacij za postavitve urbane opreme,
- določitev lokacij, kjer so potrebna razna ureditvena dela (čiščenje, urejanje...),
- pridobitev soglasij lastnikov zemljišč.

Postopek ureditve tematske pohodne poti glede na predpise o urejanju prostora:

- če nismo lastnik vseh zemljišč, si pridobimo listino, ki dokazuje, da se lastniki z ureditvijo strinjajo, kot to določa 12. člen uredbe o vrstah objektov glede na zahtevnost ur.list. št 37, z dne 15.4.2008,
- če pot poteka po gozdu, kmetijskih zemljiščih ali drugem varovanem območju, si moramo pridobiti soglasje na podlagi 16. člena zgoraj navedenega pravilnika,
- če načrtujemo utrjevanje poti (npr. asfaltiranje dela poti, konstrukcijsko zahtevnejše mostove in podobno), si bomo morali pridobiti gradbeno dovoljenje,
- preveriti ali je pot v skladu s prostorskimi akti in ostalimi veljavnimi zakonskimi in podzakonskimi predpisi,
- tematska pohodna pot mora biti urejena s prostorskim aktom.

Pridobivanje soglasij za postavitev poti

- lastnika ali lastnikov, po katerih lastnini bo potekala predvidena pot,
- Zavoda za gozdove Slovenije (Zakon o gozdovih, Ur. l. RS, št. 30-1299/93),
- lovske družine, če ima v predvidenem območju svoje gojitvene ali lovske revirje oz. lovske naprave,
- naravovarstvenikov (Zavod RS za varstvo narave, Agencija RS za okolje ...),
- etnologov (Zavod za varstvo kulturne dediščine, zavodi za kulturo v okviru občin ...),
- občin in vaških skupnosti za postavitev oznak na obstoječi infrastrukturi (občine – da gradnja objekta ni v nasprotju s prostorskimi akti in da so upoštevani vsi pogoji ter zahteve za gradnjo enostavnega objekta, določeni z uredbo o vrstah objektov glede na zahtevnost – Ur. l. RS, št. 37/2008 z dne 15. 4. 2008).

Januarja 2003 je začel veljati Zakon o urejanju prostora (Ur. l. RS, št. 110/2002 in 08/2003), ki uvaja bistvene spremembe na področju prostorskih dokumentov in postopkov priprave ter sprejemanja prostorskih aktov. Občinski prostorski akti, ki jih določa novi zakon, so strategija prostorskega razvoja občine z urbanističnimi in krajinskimi zasnovami (strateški prostorski akt), prostorski red občine ter občinski lokacijski načrti (izvedbeni prostorski akti).

Šele po pridobitvi vseh potrebnih dovoljenj lahko začnemo z gradnjo in označevanjem (ureditvijo) nove poti¹⁰.

---

¹⁰ Povzeto po Študija o označevanju in vzdrževanju tematskih pohodnih poti, 2010 (str. 63)

4 UREDITEV TEMATSKIH POHODNIH POTI NA OBMOČJU OBČINE LAŠKO

4.1 Razvrstitev tematskih pohodnih poti na območju občine Laško glede na vrsto

Na območju občine Laško so tematske pohodne poti razvrščene glede na vrsto in njene značilnosti ter tematiko, oz. po namenu ali motivu za hojo. Tako poti razvrstimo v tri glavne skupine:

- A. športno-rekreativne poti
  - planinske poti,
  - rekreacijske peš poti (tudi poti za nordijsko hojo, poti po trim stezi...),
  - sprehajalne poti.
- B. tematsko-turistične poti
  - kulturne poti,
  - zgodovinske poti,
  - etnološke poti,
  - vinske – kulinarčne poti,
  - romarske poti,
  - druge tematsko-turistične poti.
- C. naravoslovne in učne poti
  - naravoslovne poti,
  - gozdne učne poti,
  - geološke poti,
  - geografske poti,
  - druge naravoslovne in učne poti.

Schema 2: Sistem tematskih pohodnih poti na območju občine Laško

Posamezna pot v skupini pa glede na zaporednost ureditve dobi še številko. Črka in številka skupaj ponazarjata oznako posamezne poti. S tem dosežemo delno sistematizacijo poti – poti razvrstimo v eno od osnovnih treh skupin, ki vsaka zase združuje poti različnih vrst.

Npr.: »Pot na Hum« ima oznako A7 (spada v osnovno skupino A: športno-rekreativne poti, glede na vrsto je označena kot »rekreacijska peš pot«) in je sedma po vrsti od urejenih poti v tej skupini, zato dobi še zaporedno številko 7.

Več o sistemu pohodnih poti v Sloveniji na strani 6 in 7 tega dokumenta!

Posebnost so planinske poti: spadajo v skupino A in jih dodatno ne bomo označevali, ker so že označene s planinskimi oznakami (markacijami). Zaradi manjka urejenih pohodnih poti in promocije najbolj priljubljenih planinskih poti na našem ozemlju (območju občine Laško), smo izbrali šest planinskih poti in jih uvrstili v sistem tematskih pohodnih poti. Tako so na propagandnih gradivih (letakih, v vodniku, na zemljevidih...) navedene in opisane kot varianta športno-rekreativnih poti v skupini A.

4.2 Nabor in razvrstitev tematskih pohodnih poti po vrstah na območju občine Laško

Pohodne poti na območju občine Laško po vrstah razvrstimo:

Tabela 1: Razvrstitev tematskih pohodnih poti po vrstah

*predlagana oznaka poti

Oznaka	Osnovna razdelitev glede na vrsto	Namen ali motiv za hojo (tematika)	OBSTOJEČE	V PRIPRAVI	V NAČRTU
A.	Športno-rekreativne poti	Planinske poti	1. Planinska pot na Šmohor (784m) *(A1) 2. Rečiška krožna planinska pot *(A2) 3. Planinska pot na Kopitnik I (910m) *(A3) 4. Planinska pot na Kopitnik II (910m) *(A4) 5. Planinska pot na Veliko Kozje I (993m) *(A5) 6. Planinska pot na Veliko Kozje II (993m) *(A6)		
		Rekreacijske peš poti	1. Pot na Hum (583m) *(A7)		
		Sprehajalne poti	1. Zdraviliška pot *(A8)		2. Ruska steza *(A9)
B.	Tematsko-turistične poti	Kulturne poti	1. Pot treh cerkva *(B1) 2. Pot po nekdanjih trških mejah Laškega*(B2)	3. Aškerčeva pot *(B3)	
		Zgodovinske poti			
		Etnološke poti			
		Naravne poti			
		Romarske poti			
		Vinske-kulinarične poti			
		Druge			
C.	Naravoslovne in učne poti	Gozdne poti		1. Gozdna učna pot Perkmadeljc *(C2)	2. Trebežnikova učna naravoslovna pot *(C2) 3. Gozdna učna pot pod Stražnikom *(C6)
		Geološke poti			1. Geološka učna pot na Govce *(C4)
		Geografske poti			
		Naravoslovne poti		1. Orionova pot *(C1)	2. Spoznajmo čebelarsko dediščino *(C5)

Velja na dan 22.2.2011!

Register tematskih pohodnih poti na območju občine Laško (PRIMER)

Z.š.	Ime tematske pohodne poti	Datum vpisa	Oznaka	Vrsta poti	Namen (tematika)	Opomba	SKRBNIK POTI	
							Vsebinska in programska koordinacija	Vzdrževanje poti
1	Planinska pot na Šmohor	31.10.2009	A1	Športno-rekreativna pot	Planinska pot	Pot je označena s planinskimi markacijami	PD Laško	PD Laško
2	Rečiška krožna planinska pot	31.10.2009	A2	Športno-rekreativna pot	Planinska pot	Pot je označena s planinskimi markacijami	PD Laško	PD Laško
3	Planinska pot na Kopitnik I	31.10.2009	A3	Športno-rekreativna pot	Planinska pot	Pot je označena s planinskimi markacijami	PD Rimske Toplice	PD Rimske Toplice
4	Planinska pot na Kopitnik II	31.10.2009	A4	Športno-rekreativna pot	Planinska pot	Pot je označena s planinskimi markacijami	PD Rimske Toplice	PD Rimske Toplice
5	Planinska pot na Veliko Kozje I	31.10.2009	A5	Športno-rekreativna pot	Planinska pot	Pot je označena s planinskimi markacijami	PD Radeče	PD Radeče
6	Planinska pot na Veliko Kozje II	31.10.2009	A6	Športno-rekreativna pot	Planinska pot	Pot je označena s planinskimi markacijami	PD Rimske Toplice	PD Rimske Toplice
7	Pot na Hum	31.10.2009	A7	Športno-rekreativna pot	Rekreacijska peš pot	Pot je urejena in označena skladno s projektom ureditve tematskih pohodnih poti na območju občine Laško. V sklopu poti je urejen še 352 m odsek priključne poti – predel Divji farovž (urejen 10.2010).	STIK	JP Komunala Laško d.o.o.
8	Zdraviliška pot	31.10.2009	A8	Športno-rekreativna pot	Sprehajalna pot	Pot je urejena in označena skladno s Priročnikom celostne ureditve tematskih pohodnih poti na območju občine Laško. V sklopu poti je na 500 m odseku zdraviliškega parka urejena tudi proga Preizkus hoje na 2 km.	STIK	JP Komunala Laško d.o.o.
9	Pot treh cerkva	21.5.2010	B1	Tematsko-turistična pot	Kulturna pot	Pot je urejena in označena skladno s Priročnikom celostne ureditve tematskih pohodnih poti na območju občine Laško.	STIK	JP Komunala Laško d.o.o.
10	Pot po nekdanjih trških mejah Laškega		B2	Tematsko-turistična pot	Kulturna pot	Pot je urejena in označena skladno s Priročnikom celostne ureditve tematskih pohodnih poti na območju občine Laško.	STIK	JP Komunala Laško d.o.o.
11	Aškerčeva pot		B3	Tematsko-turistična pot	Kulturna pot	Pot je označena z lesenimi znaki v obliki črke A. Pripravljen je projekt ureditve poti skladno s Priročnikom celostne ureditve tematskih pohodnih poti na območju občine Laško V pripravi!	STIK in KD Anton Aškerc R.T.	JP Komunala Laško d.o.o.
12	Orionova pot		C1	Naravoslovna in učna pot	Naravoslovna pot	Pripravljen je projekt ureditve poti skladno s Priročnikom celostne ureditve tematskih pohodnih poti na območju občine Laško V pripravi!	Zavod Odon Jurklošter	Zavod Odon Jurklošter in TD Jurklošter

Opomba: vlogo skrbnika posamezne tematske pohodne poti skupaj prevzmeta izbrani vzdrževalec ter vsebinski in programski coordinator.

4.3 Sistem označitve tematskih pohodnih poti na območju občine Laško

Posamezno pohodno pot na območju občine, zaradi boljše informiranosti, večje prepoznavnosti in lažjega razumevanja opremimo z naslednjimi ukrepi **prometne** in **neprometne signalizacije**:

1. Postavitev usmerjevalnih tabel tematske pohodne poti,
2. Vmesno označevanje poteka poti z markacijo tematske pohodne poti
3. Postavitev informacijske table tematske pohodne poti na izhodišču poti – izhodiščna informacijska tabla (tabla z osnovnimi podatki o poti in zemljevidom),
4. Postavitev informacijske table zanimivosti na poti,
5. Postavitev ostalih tabel neprometne signalizacije: table za obeležitev naravnih in kulturnih spomenikov, obvestilne table o gostinski in drugi turistični ponudbi, table za označitev TIC-ev, turističnih informacijskih točk TiT (TIT – turistična informacijska točka)...,
6. Postavitev velike informacijske table turistične ponudbe na območju občine Laško »Potepanje po Laškem in okolici« (tabla z zemljevidom območja, vrisanimi pohodnimi potmi in potmi primernimi za kolesarjenje, z označitvijo zanimivih točk na/ ob poteh...)

OPOMBA:

Prometna signalizacija in prometna oprema na javnih cestah

Prometna signalizacija in prometna oprema **na javnih cestah** ni predmet tega dokumenta, načrtovalci tematskih pohodnih poti pa lahko informacije o postavitvi turističnih in drugi obvestilni signalizaciji na/ ob javnih cestah najdejo v Pravilniku o prometni signalizaciji in prometni opremi na javnih cestah (Ur.l.RS, št. 46/2000). Namreč, s sprejetjem tega pravilnika je del prometne signalizacije postala tudi turistična in druga obvestilna signalizacija (skrajšano TOS), ki je **namenjena obveščanju udeležencev v cestnem prometu o kulturnih spomenikih, varovanih območjih narave, pomembnejših turističnih centrih in objektih**. Pravilnik vsebuje nabor teh znakov in njihov pomen, grafični prikaz informativne vsebine znakov, splošna določila glede barve, oblike in velikosti znakov ter osnovna določila glede njihove postavitve¹¹.

¹¹ Povzeto po Verzolak Hrabar, N.: Turistina in druga obvestilna signalizacija

Shema 3: Osnovna označitev tematske pohodne poti

4.3.1 Prometna signalizacija

Pod izrazom **prometna signalizacija** razumemo usmerjevalne table posameznih tematskih pohodnih poti ter markacije za označevanje poteka poti tematskih pohodnih poti. Z njimi se pohodnika usmerja od začetka do konca poti (od starta do cilja). Postavljene so na mestih, kjer se predvideva, da bi pohodnik lahko zašel iz smeri (križiščih, razpotjih, na mestih kjer pot prečka cesto...).

4.3.1.1 Usmerjevalne table tematske pohodne poti

Usmerjevalne table morajo biti jasne in logične. Pohodniku morajo pomagati pri načrtovanju poti, orientaciji, zagotavljati morajo da ne zaide s predvidene trase in mu ves čas hoje dajati občutek varnosti. Le tako se bo lahko sprostil, užival v hoji in pozornost usmeril na zanimivosti na poti. Besedilo na tabli je v štirih jezikih in si vedno sledi v vrstnem redu: slo, ang, nem in ita!

Usmerjevalne table so praviloma pritrjene na impregniran lesen steber premera 160 mm (*PRILOGA 7*), v izjemnih primerih se lahko pritrdijo tudi na fasado zgradbe, ograje... (samo v primerih, kjer ni možno postaviti stebra).

Na en steber je lahko pritrjenih več usmerjevalnih tabel, vendar največ do 1200 mm (npr. tri osnovne table - 3 x 355 mm = 1065 mm); številu tabel je potrebno ustrezno prirediti izrez na stebru.

V primeru, da ima pot dva izhodišča, sta lahko na enem stebru pritrjeni dve usmerjevalni tabli - ena za usmerjanje pohodnikov iz prvega izhodišča in druga, nasprotna za usmerjanje iz drugega izhodišča (steber z obojestranskim izrezom).

Tabla je iz aluminijaste osnove, kaširana z barvnim printom, lakirano, odporno na UV svetlobo.

Velikosti usmerjevalnih tabel sta dve in sicer:

- osnovna usmerjevalna tabla 156 x 355 mm in
- podaljšana usmerjevalna tabla 156 x 505 mm.

V osnovi jo sestavljata dva dela:

- Naslovni del
- Informativni del

Naslovni del

Informativni del

Naslovni del table je v barvi vrste poti (A, B ali C), levo je znak pohodnika v beli barvi, desno oznaka poti v beli barvi, pod znakom pohodnika in oznako poti je navedna vrsta poti v štirih jezikih (slo, ang, nem in ita).

Informativni del table je v osnovi bež barve barve s tem da je:

- pri **tabli 1**: pod naslovnim delom table je z večjimi tiskanimi črkami izpisano ime/naziv pohodne poti, z manjšimi črkami pa ime poti v treh tujih jezikih; oboje v barvi vrste poti. Pod ločilno črto v barvi vrste poti, se nahaja smerna puščica levo, desno, naravnost (ki je tudi v barvi vrste poti), – *slika 2*
- pri **tabli 2**, ki jo uporabimo v primeru usmeritve pohodnika še k kateri od znamenitosti, ki je iz smeri poti: tabla je dimenzij 156 x 505 mm, vsebini osnovne usmerjevalne table je spodaj dodan še prostor za usmeritev pohodnika k zanimivosti (smerna puščica v beli barvi z obrobo in napisom zanimivosti v štirih jezikih v barvi vrste poti (slo, ang, ger in ita) – *slika 3*

Značilnosti usmerjevalne table:

- Osnovna podlaga informativnega dela table je bež barve (C 0%, M 10%, Y 35%, K 0%) v kombinaciji z belo in črno
- Barve naslovnega dela table so tri in sicer:
  - za vrsto poti A zelena (C 35%, M 0%, Y 100%, K 40%)
  - za vrsto poti B rjava (C 20%, M 70%, Y 100%, K 30%)
  - za vrsto poti C oranžna (C 0%, M 70%, Y 100%, K 10%)
- Znak: pohodnik s palico v beli barvi.
- Oznaka poti, ki jo sestavljata črka in številka: **s črko** (A, B, C...) označimo vrsto poti, **s številko** pa zaporednost poti iste vrste; v beli barvi.
- Besedilo v štirih jezikih (slo, ang, nem in ita) v beli barvi.
- Pisava MY RIAD.

Podroben opis table: PRILOGA 1 in PRILOGA 8 (Priročnik CGP)

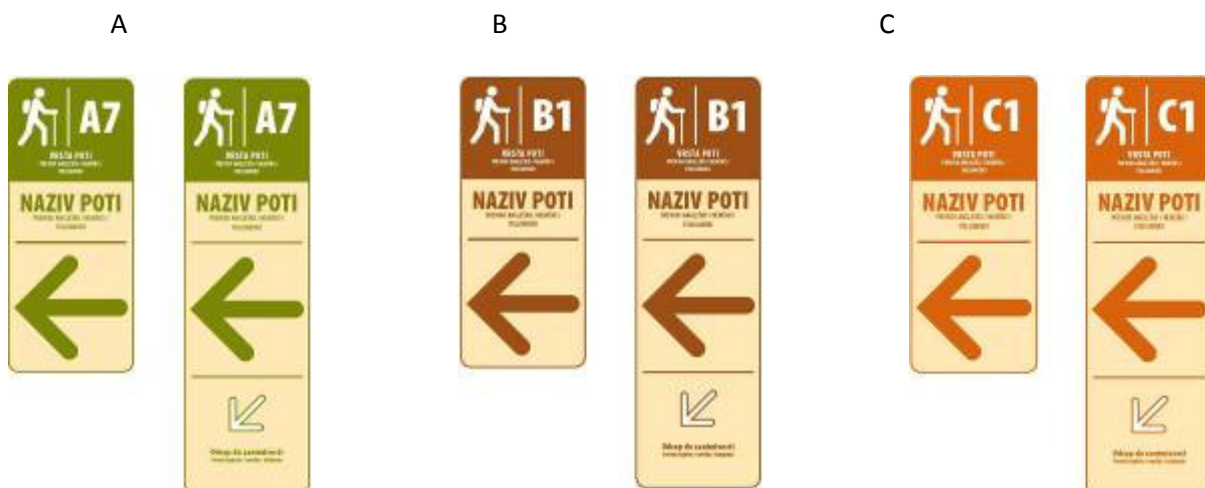
SLIKA 2: primer usmerjevalne table

SLIKA 3: primer podaljšane usmerjevalne table

SLIKA 4: primer barvnih podlag glede na vrsto poti

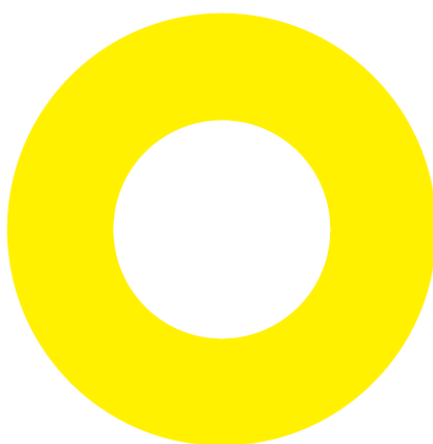
4.3.1.2 Markacija tematske pohodne poti

Markacija za označevanje poteka poti tematskih pohodnih poti je še v pripravi (Sistem označevanja tematsko pohodnih poti v Sloveniji; Tone Tomše).

Markacija z rumenim krogom in belo sredino v velikosti Knafelčeve rdeče markacije za planinske poti. Zunanji premer kroga je 8–10 cm, premer bele pike je 4–5 cm, širina rumenega kolobarja pa je 2–2,5 cm. Barva rumena Pantone: 109C, CMYK 0/10/100/0.

Markacija je zelo uporabna kot vmesna oznaka za označevanje tematskih pohodnih poti.

SLIKA 5: markacija tematske pohodne poti

4.3.2 Neprometna signalizacija

Pod izrazom **neprometna signalizacija** razumemo naslednje table:

- informacijska tabla tematske pohodne poti na izhodišču poti – izhodiščna informacijska tabla
- informacijska tabla zanimivosti na poti (pojasnjevalne table, pri učnih poteh tudi interpretacijske table),
- ostale table neprometne signalizacije:
  - table za obeležitev naravnih in kulturnih spomenikov (table, ki so predpisane s strani Zavoda za varstvo naravne in kulturne dediščine...),
  - obvestilne table o gostinski in drugi turistični ponudbi,
  - table za označitev TIC-ov, turistično informacijskih točk (TIT), ...
- velika informacijska tabla turistične ponudbe na območju občine Laško »Potepanje po Laškem in okolici« z vrisanimi pohodnimi potmi in potmi primernimi za kolesarjenje, z označitvijo zanimivih točk na/ ob poti (kulturne in naravne zanimivosti, ponudniki turističnih proizvodov in storitev,...).

Besedilo na tablah je v štirih jezikih in si vedno sledi v vrstnem redu: slo, ang, nem in ita.

4.3.2.1 Informacijska tabla tematske pohodne poti na izhodišču poti – izhodiščna informacijska tabla

Izhodiščna informacijska tabla se postavi na izhodišče/ začetek poti – mesto, kjer se pot začne, v posebnem primeru tudi na mesto, kjer je ravno tako možno začeti pot (npr. pri Aškerčevi poti, kjer lahko pot začnemo v Rimskih Toplicah ali pa v Zidanem Mostu). Praviloma se pri izhodiščni tabli pot začne in konča.

Tabla je iz aluminijaste osnove, kaširana z barvnim printom, lakirano, odporno na UV svetlobo. Pritrjena na impregniran lesen steber premera 200 mm z izrezi po skici (*PRILOGA 4*).

Velikost table je 600 x 1200 mm.

Izhodišča informacijska tabla mora vsebovati: ime poti, oznako vrste poti, znak pohodnika s palico in oznako poti, zemljevid z vrisano tematsko pohodno potjo, fotografije zanimivosti na poti ali v neposredni bližini, osnovne informacije poti ter logotipe Občine Laško, STIK-a, I feel Slovenia in Sotočje dobrega (v tem vrstnem redu).

Če ureditev/ označitev poti financira določen investitor ali je ureditev/ označitev predmet sofinanciranja (npr. iz sredstev javnega razpisa...), se pred obvezne znake/ logotipe lahko postavi znak/ logotip investitorja oz. soinvestitorja.

V osnovi tablo sestavlja pet delov:

1. **Naslovni del** (ime/ naziv poti, vrsta tematske pohodne poti, znak pohodnik s palico in oznaka poti)
2. **Osrednji del - Zemljevid** (oblikovan orto-foto zemljevid poti z vrisano točko izhodišča, številčno označbo zanimivosti na poti ali v bližini ter znak s stranmi neba).
3. **Slikovni del** (fotografije zanimivosti na poti).
4. **Informativni del** (osnovne informacije o poti v obliki legende: izhodišče poti, smer hoje, zanimivost na poti, čas hoje, dolžina poti, težavnost, višinska razlika in merilo razdalje).
5. **Dodatni del** (opozorilni stavek: „Hodite na lastno odgovornost!“ ter logo Občine Laško, STIK, I feel Slovenia in turistične destinacije Sotočje dobrega,... (v tem vrstnem redu).

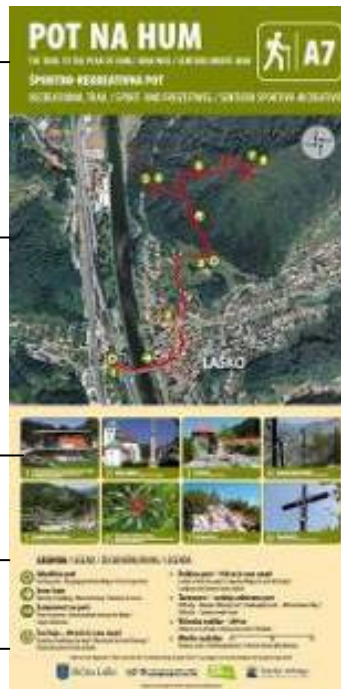
Naslovni del

Osrednji del -
Zemljevid

Slikovni del

Informativni del

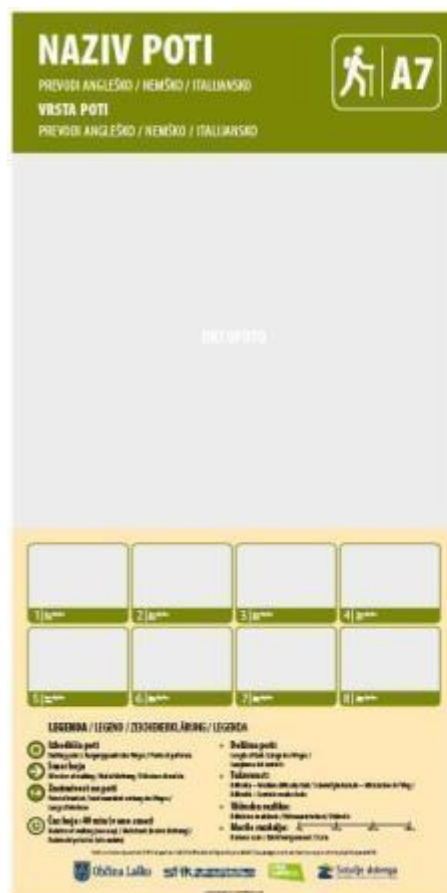
Dodatni del

Možni postavitvi vsebine sta dve:

Varianta 1

Varianta 2

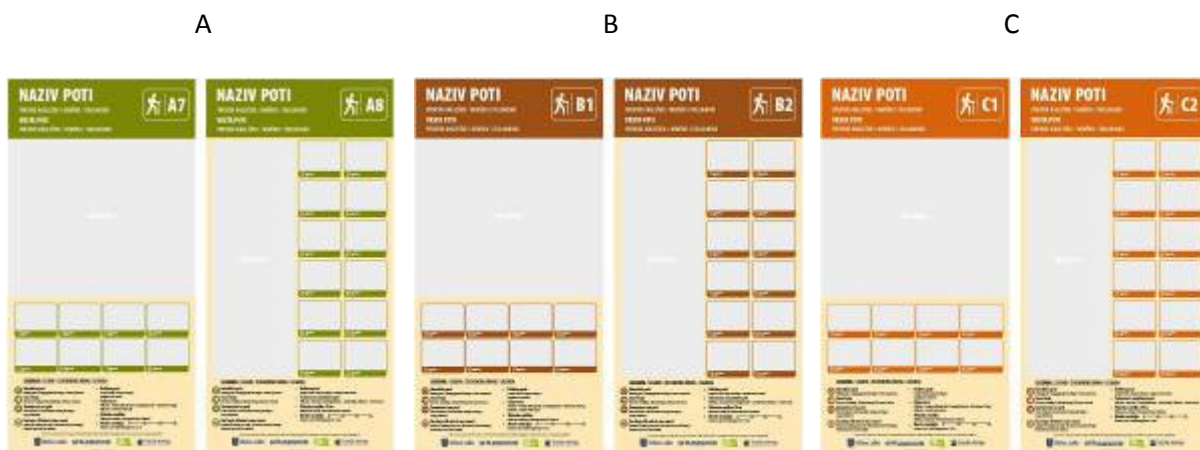
Značilnosti informativne table na začetku poti – izhodiščne table so:

- Osnovna podlaga informativnega dela table je bež barve (C 0%, M 10%, Y 35%, K 0%) v kombinaciji z belo in črno
- Barve naslovnega dela table so tri in sicer:
  - za vrsto poti A zelena (C 35%, M 0%, Y 100%, K 40%)
  - za vrsto poti B rjava (C 20%, M 70%, Y 100%, K 30%)
  - za vrsto poti C oranžna (C 0%, M 70%, Y 100%, K 10%)
- Znak: skupaj pohodnik s palico in oznaka poti; v beli barvi.
- Ime/naziv pohodne poti je izpisano z večjimi tiskanimi črkami, z manjšimi črkami pa ime poti v treh tujih jezikih; oboje v beli barvi.
- Besedilo informativnega dela (legende) je v črni barvi.
- V dodatnem delu je obvezna navedba opozorilnega stavka „Hodite na lastno odgovornost!"; v črni barvi. Pod tem stavkom postavitev logotipov v predpisanem vrstnem redu.
- Besedilo v štirih jezikih (slo, ang, nem in ita) v beli barvi.
- Pisava MY RIAD

Besedilo na tabli je v štirih jezikih in si vedno sledi v vrstnem redu: slo, ang, nem in ita!

Podroben opis table: PRILOGA 2 in PRILOGA 8 (Priručnik CGP)

SLIKA 6: primer barvnih podlag glede na vrsto poti

4.3.2.2 Informacijska tabla zanimivosti na poti

S pojasnjevalno informacijsko tablo zanimivosti na poti opišemo posamezno zanimivost-atraktivno točko na poti ali v neposredni bližini trase poti. Te točke so lahko naravne znamenitosti, kulturno-zgodovinske znamenitosti, razne druge posebnosti ipd.

Pri učnih... poteh se uporabijo tudi interpretacijske table v sklopu opisa posameznih vsebinskih delov, ki so povezani, se navezujejo in ki kot celota tvorijo vsebino-temo poti.

Značilnosti pojasnjevalne table zanimivosti na poti so:

- Osnovna podlaga informativnega dela table je bež barve (C 0%, M 10%, Y 35%, K 0%) v kombinaciji z belo in črno
- Barve naslovnega dela table so tri in sicer:
  - za vrsto poti A zelena (C 35%, M 0%, Y 100%, K 40%)
  - za vrsto poti B rjava (C 20%, M 70%, Y 100%, K 30%)
  - za vrsto poti C oranžna (C 0%, M 70%, Y 100%, K 10%)
- Ime/naziv opisane zanimivosti na poti je izpisano z večjimi tiskanimi črkami, z manjšimi črkami pa ime/naziv v treh tujih jezikih; oboje v beli barvi.
- Slikovno gradivo
- Besedilo informativnega dela v štirih jezikih (slo, ang, nem in ita) v črni barvi.
- Jezikovne variante informativnega besedila so označene z zastavo države.
- Postavitev logotipov v predpisanem vrstnem redu (Občina Laško, Stik, I feel Slovenia in Sotočje dobrega).
- Pisava MY RIAD
- Velikost črk informativnega besedila (in s tem „velikost“ besedila) mora biti prilagojena dobri čitljivosti.

Besedilo na tabli je v štirih jezikih in si vedno sledi v vrstnem redu: slo, ang, nem in ita!

OBLIKOVANJE INFORMACIJSKE TABLE ZANIMIVOSTI NA POTI - OSNOVNA TABLA

Uporaba: opisi znamenitosti v naravi, kulturnih obeležij...

Osnovna velikost table je 300 x 700 mm, lahko pa se dimenzija table priredi glede na potrebo s tem, da tabla ohrani osnovne oblikovne značilnosti.

Nosilec table: globinsko impregniiran lesen steber z izrezom, dimenzije 160 x 2800 mm (*po skici v prilogi - PRILOGA 7*).

Informacijska tabla zanimivosti na poti mora vsebovati: ime zanimivosti, sliko zanimivosti, kratek opis zanimivosti v štirih jezikih (SLO, ANG, GER in ITA), označba jezika z zastavo države, logotipe Občine Laško, STIK-a, I feel Slovenia in Sotočje dobrega (v tem vrstnem redu), možne so dodatne fotografije...

Če ureditev/ označitev poti financira določen investitor ali je ureditev/ označitev predmet sofinanciranja (npr. iz sredstev javnega razpisa...), se pred obvezne znake/ logotipe lahko postavi znak/ logotip investitorja oz. soinvestitorja.

V osnovi tabla sestavljajo trije deli:

1. **Naslovni del** (Ime/naziv opisane zanimivosti na poti ter slikovno gradivo - slika).
2. **Informativni del** (informativno besedilo v štirih jezikih (slo, ang, nem in ita)).

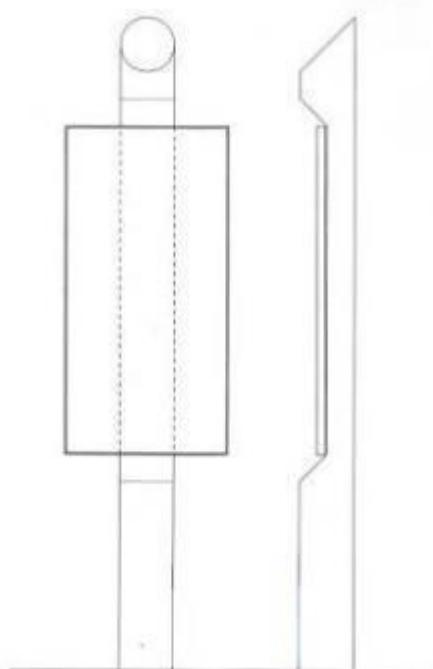
3. **Dodatni del** (logo Občine Laško, STIK-a, Ifeel Slovenia in turistične destinacije Sotočje dobrega; v tem vrstnem redu).

Podroben opis table: PRILOGA 3 in PRILOGA 8 (Priročnik CGP)

SLIKA 7: oblikovanje informacijske table zanimivosti na poti 1

SLIKA 8: primer postavitve informacijske table zanimivosti na poti 1

OBLIKOVANJE INFORMACIJSKE TABLE ZANIMIVOSTI NA POTI – VRTLJIVI OKVIJRJI

Konstrukcija pojasnjevalne table z vrtljivimi okvirji A4 formata (2 x 5 = 10 kom. vrtljivih okvirjev). V postavljen lesen kozolček, se montirajo posebej gibljive aluminijaste table velikosti formata A4, (210 x 297 mm), obojestranski barvni print, spredaj slika, zadaj opis zanimivosti. Predvideno je 10 tabel A4 formata, zgoraj 5 kom. in spodaj 5 kom..

Informacijska tabla zanimivosti na poti v izvedbi z vrtljivimi okvirji mora vsebovati: fotografijo zanimivosti, ime zanimivosti, kratek opis zanimivosti v štirih jezikih (SLO, ANG, GER in ITA), označba jezika z zastavo države, izvede se dvostranko.

SLIKA 9: primer postavitve informacijske table zanimivosti na poti - vrtljivi okvirji

SLIKA 10: primer oblikovanja informacijske table zanimivosti na poti z vrtljivim okvirjem (sprednja in zadnja stran)

Sprednja stran okvirja

Zadnja stran okvirja

4.3.2.3 Ostale table neprometne signalizacije

K ostalim tablam neprometne signalizacije prištevamo table za označitev TIC-ev, turističnih informacijskih točk TiT, obvestilne table o gostinski in drugi turistični ponudbi, table za obeležitev naravnih in kulturnih spomenikov....

Primer:

Obvestilna informativna tabla TiT (turistična informacijska točka)

Velikost obvestilne table je 300 x 400 mm, osnovna barva je bež v kombinaciji z moro in črno. Na zgornjem delu table je oznaka TiT z imenom kraja..., kjer se informativna točka nahaja. Besedilo je v štirih jezikih (SLO, ANG, GER in ITA). Na spodnjem delu table so posamezni znaki (logotipi).

Podroben opis table: PRILOGA 5 in PRILOGA 8 (Priložnik CGP)

SLIKA 11: primer obvestilne informativne table TiT

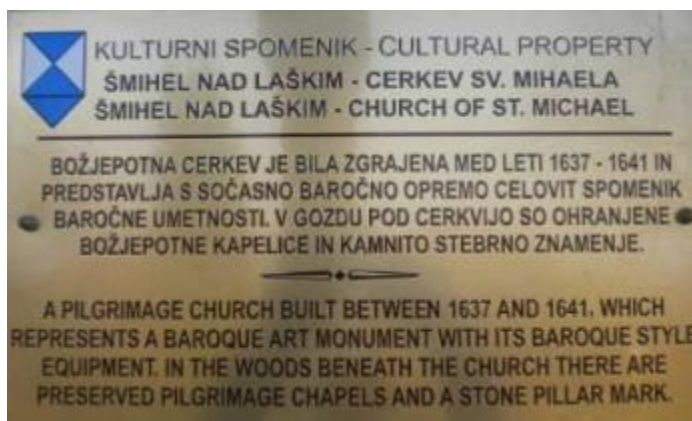

Primer:

Tabla za obeležitev kulturnih spomenikov, ki so predpisane s strani Zavoda za varovanje naravne in kulturne dediščine.

Podroben opis table: Oddelek za družbene dejavnosti na Občini Laško

SLIKA 12: primer table na cerkvi sv. Mihaela na Šmihelu

4.3.2.4 Velika informacijska tabla turistične ponudbe na območju občine Laško

Velika informacijska tabla turistične ponudbe na območju občine Laško »Potepanje po Laškem in okolici« je posebna informacijska tabla z vrisanimi pohodnimi potmi in potmi primernimi za kolesarjenje, z označitvijo zanimivih točk na/ ob poti (kulturne in naravne zanimivosti, ponudniki turističnih proizvodov in storitev...). Je enaka na celotnem območju občine ne glede na to, kje je postavljena.

Tabla se postavi na turistično najbolj izpostavljena in najprometnejša mesta, kot:

- pred TIC-em v Laškem,
- pri družbi Thermana d.d.,
- pred TIC-em v Rimskih Toplicah
- pri podjetju Rimske terme d.o.o. v Rimskih Toplicah,
- Pri železniški postaji v Zidanem Mostu,
- Pri kartuziji v Jukloštru
- ....

Velikost table je 2700 x 1400 mm.

Osnovno konstrukcijo in likovno rešitev sestavljata dva lesena stebra dim. 160 x 2800 mm, povezana z leseno konstrukcijo na kateri se pritrudi informativna tabla, ki je izdelana iz aluminijaste konstrukcije, kaširana z barvnim printom, lakirana in odporna na UV svetlobo.

Veliko informacijsko tablo Potepanje po Laškem in okolici v osnovi sestavljata levi in desni del:

- **na levi strani table** je orto foto posnetek občine Laško z vrisanimi tematskimi pohodnimi potmi, potmi primernimi za kolesarjenje ter vrisanimi pozicijami posameznih zanimivosti na poti.
- **na desni strani table** so podatki koristnih informacij z legendo:
  1. Razdelitev poti primernih za kolesarjenje in tematskih pohodnih poti
  2. Legenda na tabli uporabljenih znakov....
  3. Zanimivosti in ostale koristne informacije (Gostinstvo in namestitve, Koče, domovi in bivaki, Turistične in izletniške kmetije, Kulturne zanimivosti, Naravne zanimivosti, Muzeji in galerije, Ostalo)

Besedilo na tabli je v štirih jezikih in si vedno sledi v vrstnem redu: slo, ang, nem in ita!

Podroben opis table: PRILOGA 4 in PRILOGA 8 (Priročnik CGP)

Primer:

SLIKA 13: primer oblikovanja velike informacijske table Potepanje po Laškem in okolici

SLIKA 14: primer postavitve velike informacijske table Potepanje po Laškem in okolici

4.4 Ureditev in oprema tematskih pohodnih poti

Ko imamo pohodno pot načrtano:

- Za posamezno pot moramo pridobiti vsa ustrezna soglasja lastnikov zemljišč. Pri pohodnih poteh je teh po večini veliko, soglasje pa je potrebno pridobiti tako za prehod, kot za postavitev prometne in neprometne signalizacije ter opreme (*Primer soglasja lastnika zemljišča PRILOGA 6*). Katera soglasja je pri ureditvi tematske pohodne poti potrebno še pridobiti je opisano na stani 14.
- Pot uredimo; nekatera mesta je potrebno še dodatno urediti (razna ureditvena dela, čiščenje, utrjevanje...) in zavarovati (vrvi, ograje, mostnice...), po potrebi namestiti ovire za motorni promet in avtomobile.
- Zelo pomembna je ureditev počivališč in razgledišč, ki spadajo med najosnovnejšo infrastrukturo pohodnih poti. Počivališča je smiselno urediti na mestih, kjer prihaja do križanja pohodniških poti med seboj, kjer pride do križanja s kolesarskimi povezavami, na razgledišču, po daljšem strmem klancu.... Kriterij je lahko tudi frekventnost pohodnikov, kolesarjev, turistov ob določeni točki.
- Pot moramo opremiti z urbano opremo, kot so klopi, mize, koši za smeti....
- Sprehajalne poti (zlasti v parkih) se opremijo tudi s koši za pasje iztrebke.
- Nujno je potrebno je zagotoviti stalno skrb za urejenost in nemoteno prehodnost poti.

4.4.1 Ureditvena dela tematskih pohodnih poti

Ureditvena dela zajemajo vsa dela, ki so potrebna da posamezna tematska pohodna pot postane varno prehodna in skupaj s postavitvijo prometne signalizacije (označitvijo) tudi atraktivna in zanimiva. Ureditvena dela so dela kot: čiščenje poti, izboljšava poti s postavitvijo ali zmanjšanjem naklona poti, utrjevanje poti, ureditev odvodnjavanja, ureditev varovalnih elementov, ureditev počivališč, razgledišč ter postavitev urbane opreme.

ČIŠČENJE POTI

Pod čiščenje poti razumemo aktivnosti, kot so: porezovanje vejic in vej, odstranjevanje suhljadi na poti čiščenje podrasti, obrezovanje drevja.... S porezovanjem vej in vejic (robidovih mladik) ter rušja varujemo pot in vegetacijo ob njej. Porezane veje se bodo obrasle veliko prej kot uničena vegetacija ob poti. Za odstranjevanje večjih debel, ki padejo na pot ob vetrolomih ali snegolomih, moramo pridobiti soglasje lastnika. Ta lahko debela odstrani sam ali pa moramo poiskati ustreznega strokovnjaka gozdarske stroke.

IZBOLJŠAVA POTI S PRESTAVITVIJO ALI ZMANJŠANJEM NAKLONA POTI

Kadarkoli neka pot, ki poteka preko strmih pobočij, zaradi prevelikega naklona in neprimerne talne podlage (ilovica) postane nevarna za zdrs, jo je treba speljati v primernih serpentinah manjšega naklona oz. jo moramo nadelati s postavitvijo lesenih stopnic (slika18), ki jih vdelamo v podlago. Tako preprečimo nadaljnje uničenje poti in obenem pohodnika zavarujemo pred možnostjo poškodb zaradi zdrsa.

UTRJEVANJE POTI

Tudi sicer moramo določene poti zaradi usekov v strmino zavarovati z opornimi zidovi ali braniki. Pot, ki zaradi vplivov hoje postane neprijetna za hojo, je prav tako treba utrditi. Zato poskušamo poti do višine gozdne meje nadelati predvsem z useki in opornimi zidovi, z vklesanimi stopnicami in policami, lesenimi ograjami, stopnicami, lestvami, brvmi in mostički, urejanjem erozijske zaščite.... Naštete varovalne naprave so iz lesa in kamna, ki ga najdemo ob poti, zato se lepo skladajo z okoljem in le malo spreminjajo videz okolice. Na mestih, kjer je možna nevarnost padca, postavimo lesene ograje. Postavljamo jih vedno tedaj, kadar gre pot nad strmimi pobočji, kjer je lahko usoden že najmanjši zdrs. Koli naj bodo zabiti dovolj globoko, ker se sicer prehitro razmajejo. Slabo in nezanesljivo

postavljena ograja je lahko nevarnejša, kot če je sploh ni. Kadar zaradi plazovitega terena ne moremo postaviti zanesljive ograje, je bolje, če je le možno, nadelati dovolj široko stezo. Drugače lesene ograje ponujajo primerno varnost pohodniku in se lepo spojijo z okolico.

SLIKA 15: primer ureditve ograje

SLIKA 16: primer ureditve brvi (mostnice)

SLIKA 17: primer ureditve stopnic

SLIKA 18: primer utrditve poti

SLIKA 19: primer ureditve erozijske zaščite

UREDITEV ODVODNJAVANJA

Pot, ki vodoravno ali poševno preči pobočje, naj ima toliko naklona, da v dežju voda lahko odteka. Poti, ki potekajo prek podlage iz glinenih skrilavcev ali ilovice, so za vodo slabo prepustne. Zato se ob večjih nalivih voda zliva tudi vzdolž poti. To preprečimo z jarki za odvodnjavanje. Te jarke nato ojačamo oziroma utrdimo z lesenimi bruni. Tako speljemo tok vode zunaj poti. Če je pot zelo strma, je treba narediti več takih jarkov na primernih razdaljah. Tako voda, ki se ob večjih nalivih vseeno zliva po poti, izgublja svojo razdiralno moč.

SLIKA 20: primer ureditve odvodnjavanja

UREDITEV POČIVALIŠČA IN RAZGLEDIŠČA

Med osnovna infrastrukturo pohodnih poti sodita dobro urejeno počivališče in razgledišče.

Počivališče je obvezno opremljeno vsaj s klopjo, v večini premerov pa gre za urejen proctor s postavljenimi urbano opremo, kot so klopi, mize, koši za smeti.... Počivališča je smiselno urediti na mestih, kjer prihaja do križanja pohodnih poti med seboj, križanja pohodnih poti z drugimi potmi (npr. potmi primernimi za kolesarjenje...), po daljših vzponih ali daljših odsekih poti (npr. po enourni hoji). Kriterij za ureditev počivališča je lahko tudi povečana frekventnost pohodnikov, kolesarjev, turistov ob določeni točki, kjer se postavi še ustrezna table neprometne signalizacije, npr. pojasnjevalna informacijska table....

Razgledišče se uredi na atraktivnih mestih (pogled na veduto, mesta z dobrim razgledom na okolico...), kjer to dopušča okolje in kjer se da razgledišče varno zavarovati (ograje, varovanje z jeklenico....). Tudi razgledišče se lahko po potrebi opremi s pripadajočo urbano opremo (klopmi, koši za smeti....) ter neprometno signalizacijo, npr. pojasnjevalnimi informativnimi tablami. Slika 22

SLIKA 21: primer ureditve počivališča s klopmo in košem za smeti (lahko tudi z mizo)

Ureditev s klopmo in košem za smeti

Ureditev s sedežno karnituro (mizo in klopema) ter košem za smeti

SLIKA 22: primer ureditve razgledišča zavarovanega z jeklenico

4.4.2 Urbana oprema tematskih pohodnih poti

Urbana oprema, kot so klopi, mize, koši za smeti... spada med osnovno infrastrukturo pohodnih poti. Ločiti je potrebno urbano opremo, ki je primerna za pohodne poti speljane skozi mestno jedro in parke ter urbano opremo za poti na podeželju (vasi, travniki, gozd...).

V obeh primerih težimo k čim večji funkcionalnosti in skladnosti opreme z okoljem ter pravilni izbiri mest postavitve.

SLIKA 23: varianta klopi v primeru postavitve v parku

Kombinacija les – kamen: kovinski deli vroče cinkani, nerjaveči vijaki, spojni vijaki niso vidni, kvaliteten les (npr. pohorska smreka...), telo izdelano iz marmornega drobljenca, rečnega prodca ali pranege betona, dimenzije 2000 x 700 x 480 mm (*Klop URBANO – ponudnik VIGRAD d.o.o.Celje, Kocbekova cesta 30a, 3000 Celje, S: www.vigred.si*).

SLIKA 24: primer koša za smeti v primeru postavitve v parku

Varianta 1: Telo betonskega koša je izdelano iz marmornega drobljenca, rečnega prodca ali pranege betona, pokrov koška je iz Al litine ali inox pločevine, dimenzije 920 x 390 mm (50 m3) (*Koš za smeti URBANO INOX – ponudnik VIGRAD d.o.o.Celje, Kocbekova cesta 30a, 3000 Celje, S: www.vigred.si*).

Varianta 2: Kovinski koški so izdelani iz pocinkane pločevine oz. nerjaveče pločevine in plastificirani v različnih barvah. Koši s pepelnikom ali brez, prostornine 25 l, dimenzije V: 430 mm, Š: 290 mm, namestitev samostoječa na betonskem podstavku oz. stebru, v tla ali na drog (*Kovinski koš za smeti 25 l – ponudnik VIGRAD d.o.o.Celje, Kocbekova cesta 30a, 3000 Celje, S: www.vigred.si*).

SLIKA 25: primer koša za pasje iztrebke v parku

Koš je izdelan iz polietilena, odporen na UV-žarke in je okolju prijazen. Dimenzije 295 x 263 x 740 mm, dimenzija stebra 1500 x 60 mm, prostornina 50 l, na vrhu je prostor za vrečke (*Pasji košek – ponudnik VIGRAD d.o.o.Celje, Kocbekova cesta 30a, 3000 Celje, S: www.vigred.si*).

SLIKA 26: varianta sedežne garniture na podeželju

Izdelana iz masivnega, globinsko impregniranega okroglega lesa iglavcev, sestavljena iz debelejših okroglih profilov, ki dajejo občutek masivnosti, sestavljena je iz mize in dveh prostostoječih klopi, klop dimenzije 195 x 55 x 85 cm, širina sedežne ploskve je 35 - 40 cm, višina sedežne ploskve je ~ 45 cm, miza dimenzije 195 x 70 x 75 cm, širina mizne ploskve ~ 70 cm, višina, mizne ploskve je ~ 75 cm. Lahko se samo postavi, brez pritrjevanja na podlago (*Sedežna garnitura Tip 111 Rustica - IMONT d.o.o., Otiški Vrh 156, 2373 Šentjanž pri Dravogradu, S: www.imont.si*).

SLIKA 27: varianta klopi v primeru postavitve na podeželju

Klop izdelana iz masivnega, globinsko impregniranega žaganega lesa iglavcev, sestavljena iz debelejših okroglih profilov, ki dajejo občutek masivnosti, dimenzije 195 x 55 x 85 cm, širina sedežne ploskve je 35 - 40 cm, višina sedežne ploskve je ~ 45 cm, lahko se samo postavi, brez pritrjevanja na podlago. Klop je lahko brez naslona (*Klop Tip 211 Rustica - IMONT d.o.o., Otiški Vrh 156, 2373 Šentjanž pri Dravogradu, S: www.imont.si*).

SLIKA 28: koš za smeti v primeru postavitve na podeželju

Varianta 1: izdelan iz globinsko impregniranega žaganega lesa iglavcev, sestavljajo ga štirje stebrički, alkatni obroč in nanj privijačene skoblane letve, vloženi ALU vložek, na katerega se lahko napne PVC vrečka za odpadke, dimenzije premera 31,5 cm, sestavljeno z nerjavečimi vijačnimi okovjem. Montaža se izvede z vijačenjem koša na betonski temelj ali vbetoniranjem stebričkov (*Koš za smeti Tip 909 C - IMONT d.o.o., Otiški Vrh 156, 2373 Šentjanž pri Dravogradu, S: www.imont.si*).

Varianta 2: Izdelan iz globinsko impregniranega žaganega lesa iglavcev, sestavljajo ga alkatni obroč in nanj privijačene skoblane letve in okrogel pokrov z ročajem, ki prekrije vloženi ALU vložek, na katerega se lahko napne PVC vrečka za odpadke, dimenzije premera 68 cm, višine 100 cm, sestavljeno z nerjavečimi vijačnimi okovjem. Montaža se izvede z vijačenjem koša na betonski temelj ali vkopanjem temelja (*Koš za smeti Tip 909 B - IMONT d.o.o., Otiški Vrh 156, 2373 Šentjanž pri Dravogradu, S: www.imont.si*).

4.5 Ukrepi in aktivnosti izvedbe projekta – izvedbeni del

Potrebne aktivnosti za izvedbo projekta ureditev tematske pohodne poti so:

1. Priprava projekta – načrtovanje ureditve tematske pohodne poti (razlog zakaj želimo urediti pot, kdo bo vključen pri vzpostavitvi, kaj želimo pokazati obiskovalcem in kdo bodo ti obiskovalci, oblikovati je potrebno vsebino-zgodbo poti, določiti cilje...).
  2. Zbiranje podatkov o načrtovani poti:
    - iskanje in zbiranje informacij,
    - ogled poti in fotografsko dokumentiranje,
    - kontaktiranje lastnikov, upravljavcev, ponudnikov vodenj, lastnikov dodatnih ponudb in predstavnikov lokalnih skupnosti,
    - urejanje baze podatkov in digitaliziranje trase poti,
    - analiza zbranih informacij in gradiv.
  3. Določitev trase poti (trasiranje).
  4. Pridobitev ustreznih soglasij.
  5. Izvedba - ureditev poti (fizična ureditev poti, ureditev mesta počivališča, razgledišča...).
  6. Ureditev turistično zanimivih točk na/ob poti (vključitev kulturno-zgodovinskih in etnoloških spomenikov ter športno rekreacijske infrastrukture v ponudbo pohodnih pot).
  7. Označitev poti:
    - 7/1. Postavitev usmerjevalnih tabel na sami poti,
    - 7/2. Vmesno označevanje poteka poti z markacijami tematske pohodne poti
    - 7/3. Postavitev informacijske table tematske pohodne poti na izhodišču poti – izhodiščna informacijska tabla (tabla z osnovnimi podatki o poti in zemljevidom),
    - 7/4. Postavitev informacijske table zanimivosti na poti,
    - 7/5. Postavitev ostalih tabel neprometne signalizacije
    - 7/6. Postavitev velike informacijske table turistične ponudbe na območju občine Laško »Potepanje po Laškem in okolici«
  8. Namestitev urbane opreme (klopi, košev za smeti, košev za pasje iztrebke...)
  9. Določitev pristojnosti in odgovornosti za vzdrževanje in urejanje poti, signalizacije in infrastrukture ter izvajanje nadzora nad stanjem in sporočanje odgovornemu izvajalcu vzdrževalnih del (vzdrževanje pohodnih poti na območju občine Laško, sanacija po poškodbah, nesrečah...) – določitev skrbnika poti.
-
10. Motivacija občanov, ki opravljajo dejavnost »domače obrti«, da se s svojo ponudbo vključijo v ponudbo ob pohodnih poteh – prodaja izdelkov domače in umetne obrti ter predstavitev oz. demonstracije izdelave.
  11. Motivacija občanov, društev in gospodarskih subjektov za oblikovanje novih, tržno zanimivih proizvodov, s katerimi bodo popestrili ponudbo ob kolesarskih in pohodnih poteh (jahanje, čolnarjenje, lov, ribolov...).
  12. Priprava animacije obiskovalcev.
  13. Promocija (izdelava propagandnega materiala: zloženke, brošure, izdelava skupnega pohodnega vodnika: »Pohodništvo v Laškem in okolici«...).

Za pripravo vsake pohodne poti je potrebno izdelati akcijski plan – projekt ureditve posamezne pohodne poti. V projektu se skladno s tem dokumentom navedejo vsi ukrepi in aktivnosti ureditve poti. Ti morajo biti podrobno razdelani in prilagojeni poti, ki se ureja/pripravljaja.

5 VZDRŽEVANJE TEMATSKIH POHODNIH POTI

Glede na poškodbe, ki nastanejo na poteh zaradi naravnih sil in dodatnih človekovih posegov, predvsem hoje, je treba trase poti primerno vzdrževati. Vsaka pot, ki ni očiščena in primerno vzdrževana, postane za pohodnike moteča, lahko tudi nevarna. Zato je potrebno za poti skrbeti in jih pravilno in redno vzdrževati.

5.1 Določitev pristojnosti vzdrževanja ter vsebinske in programske koordinacije – določitev skrbništva poti

Za urejene tematske pohodne poti na območju občine Laško, je potrebno zagotoviti/ vzpostaviti sistem skrbništva poti. Ta zajema stalen nadzor nad stanjem poti, vzdrževanje tematskih pohodnih poti, po možnosti pa tudi zavarovanje infrastrukture (opreme) posameznih poti.

Za vzdrževanje tematskih pohodnih poti na območju občine Laško se izbere ustreznega izvajalca, (do nadaljnjega je bilo izbrano JP Komunala Laško d.o.o., ki bo vzdrževalna dela opravljalo v sklopu rednih del), za vsebinsko in programsko koordinacijo pa je bi bil zadolžen Center za šport, turizem, informiranje in kulturo Laško (v nadaljevanju STIK).

Vzdrževalec in programski koordinator skupaj pripravita letni plan potrebnih del (Letni plan aktivnosti vzdrževanja tematskih pohodnih poti na območju občine Laško), v katerem se zajame in predvidi vsa opravila/ naloge in pristojnosti/ zadolžitve, predvsem rednega pa tudi investicijskega vzdrževanja, nadzora nad stanjem poti ter po možnosti še zavarovanja opreme poti. Programski koordinator vodi register tematskih pohodnih poti (*obraz. na str 11*).

Na območju občine Laško vlogo skrbnika tematskih pohodnih poti, skupaj prevzmeta izbrani vzdrževalec ter vsebinski in programski koordinator – do nadaljnjega skupaj JP Komunala Laško d.o.o. in STIK.

Vlogo **skrbnika poti za planinske poti** prevzamejo planinska društva.

Naloge skrbnika poti so smiselno razdeljene; **programski koordinator** skrbi za pripravo planov vzdrževanja, nadzoruje njihovo izvajanje, izvaja nadzor nad stanjem poti in posreduje ob morebitnih nepravilnostih (pošodbah....) pri ustreznih službah za njihovo odpravo, skrbi za promocijo poti in njeno povezovanje z ostalo ponudbo, o stanju poti obvešča ustrezne službe na občini in poroča o izvedenih aktivnostih ..., **vzdrževalec** pa izvaja naloge vzdrževanja po zastavljenih letnih planih, opravlja nadzor nad stanjem poti, sproti odpravlja nastale pomankljivosti in je v stalnem stiku s programskim koordinatorjem. Cilj obeh je stalna urejenost tematskih pohodnih poti.

Skrbnik poti mora v javno dostopni tematsko pohodni poti videti tudi dolgoročen širši družbeni interes, poskrbeti mora za prepoznavnost poti, predvideti možnost razvoja in seveda tudi ekonomsko upravičiti programe in posege.

5.2 Aktivnosti vzdrževanja tematskih pohodnih poti

Zavezanost k odgovornosti za vzdrževanje in delovanje tematskih pohodnih poti je nujna, kar pomeni stalno ukvarjanje z njimi. Zagotovljeno mora biti vzdrževanje, ki zahteva finančna sredstva in organizacijska dela. Potrebne aktivnosti vzdrževanja so zapisane v letnem planu vzdrževanja, ki je pripravljen za vsako urejeno tematsko pohodno pot posebej in so razdeljene v tri skupine:

A. Izvajanje nadzora nad stanjem tematskih pohodnih poti

- Stalnega nadzorstva nad stanjem pohodnih poti
- Vzpostavitev inšpektorskega nadzorstva

B. Vzdrževanje tematskih pohodnih poti

B1. Vzdrževanje stalne urejenosti poti

- Košnja trave (ob poteh, okoli cerkev, okoli klopi in počivališč...)
- Košnja brežine reke Savinje
- Čiščenje zarasti
- Čiščenje okolice pohodne poti ter pobiranje odvrženih odpadkov
- Čiščenje tabel
- Praznitev košev za smeti in košev iztrebkov psov
- ...

B2. Odpravljanje nastalih poškodb (razna popravila na poti, opremi, infrastrukturi...)

- Sanacija stanja po poškodbi zaradi vandalizma
- Sanacija stanja po poškodbi zaradi naravnih nesreč

C. Zavarovanje opreme tematskih pohodne poti

Zavarovanja opreme pohodnih poti se preuči glede na pogoje zavarovanja v danem trenutku in smotrnosti glede na stroške. Po trenutno možni varianti zavarovanja opreme pohodnih poti, je možno le zavarovanje lastne odgovornosti, t.j. odgovornost izvajalca del (kar pa pomeni predvidene visoke stroške zavarovanja in relativno nizke vrednosti opreme pohodnih poti).

Letni plan aktivnosti vzdrževanja tematskih pohodnih poti na območju občine Laško

Osnovni namen plana je stalna urejenost pohodnih poti na območju občine Laško. Iz dokumenta izhajajo vse aktivnosti upravljanja in potrebnega vzdrževanja v pristojnosti in odgovornosti izbranega upravljavca in vzdrževalca.

Na podlagi pripravljenega letnega plana aktivnosti vzdrževanja za vsako pohodno pot posebej, bodo:

- natančno določene aktivnosti, ki se morajo izvajati
- natančno določeni parametri kdaj, kje in v kakšnem obsegu se morajo posamezne aktivnosti izvajati
- znani podatki za izračun/določitev skupnega letnega stroška vzdrževanja pohodnih poti

Pojasnila v zvezi s posamezno aktivnostjo:

Izvajanje stalnega nadzorstva nad stanjem tematskih pohodnih poti razumemo, kot skrb izbranega vzdrževalca za stalno urejenost pohodnih poti. Vzdrževalec je tisti, kateremu se javljajo vse nastale poškodbe in nepravilnosti v zvezi s pohodnimi potmi. Poleg lastnega nadzora stanja pohodne poti, ki ga v sklopu svojih aktivnosti opravlja vzdrževalec (njegovo osebje), lahko opravljajo nadzor z javljanjem tudi člani planinskih društev ter vsi ostali pohodniki, ki svoje opažanje javijo odgovorni osebi vzdrževalca. **Vzpostavitev redarskega nadzora** pa je želja vzpostavitve redarstva na način, kot je to urejeno, predvsem v večjih mestih (v mestnih jedrih, parkih).

B1. Vzdrževanje stalne urejenosti - **košnja trave:**

- Pod košnjo trave okoli objektov se razume košnja trave okoli zanimivosti na poti, kot npr. sakralni in drugi kulturni spomeniki (cerkve, spomeniki...). Kvadratura košenega dela se za vsak objekt posebej izračuna glede na velikost, dogovor z lastnikom zemljišča ali dogovorjeni minimalni pas košnje 2 m okoli objekta. *Določita se pogostost (dnevno, tedensko, mesečno, letno) in vsota površin (v m²).*
- Pod košnjo trave okoli stebrov se razume košnja trave 1 m pasu (radij) okoli posameznega stebra. *Določita se pogostost (dnevno, tedensko, mesečno, letno) in vsota površin (v m²).*
- Pod košnjo trave okoli urbane opreme se razume košnja trave okoli klopi, košev za smeti.... Dogovorjen pas košnje v tem primeru je minimalno 0,5 m okoli posameznega objekta. *Določita se pogostost (dnevno, tedensko, mesečno, letno) in vsota površin (v m²).*
- Pod košnjo 1 m pasu pohodne poti se razume košnja uhojene poti, ki poteka čez travnik. Dogovorjen pas košnje je 0,5 m na vsako stran (skupaj pas v širini 1 m). *Določita se pogostost (dnevno, tedensko, mesečno, letno) in vsota površin (v m²).*

B1. Vzdrževanje stalne urejenosti - **čiščenje zarasti:**

Pod čiščenje zarasti se razume sečnja grmovja, obrezovanje dreves, čiščenje podrasti.... *Določita se pogostost (dnevno, tedensko, mesečno, letno) in vsota površin (v m²).*

B1. Vzdrževanje stalne urejenosti - **čiščenje okolice pohodne poti ter pobiranje odvrženih odpadkov:**

Okolica pohodne poti predstavlja površino v neposredni bližini trase pohodne poti, okolico zanimivosti na poti ter okolico poti do teh zanimivosti.

Pod čiščenje in pobiranje odpadkov se razume pobiranje odvrženih smeti/odpadkov, odstranitev podrtih dreves..., vse v smislu vzdrževanja stalne urejenosti in prehodnosti pohodne poti. *Določita se pogostost (dnevno, tedensko, mesečno, letno, po potrebi).*

B1. Vzdrževanje stalne urejenosti - **čiščenje tabel:**

Pod čiščenje tabel se razume čiščenje (umivanje) tabel; informativnih, pojasnjevalnih in usmerjevalnih. To se lahko počne hkrati s košenjem trave okoli stebrov ali pa posebej (tudi v zimskem času). *Določita se pogostost (dnevno, tedensko, mesečno, letno) in število (kom).*

B1. Vzdrževanje stalne urejenosti - **praznitev košev za smeti:**

Pod praznitev košev za smeti se smatra praznitev košev za smeti na posamezni pohodni poti/ odvoz, zamenjava pvc vrečke.... *Določita se pogostost (dnevno, tedensko, mesečno, letno) in število košev (kom).*

B1. Vzdrževanje stalne urejenosti - **praznitev košev pasjih iztrebkov:**

Pod praznitev košev pasjih iztrebkov se smatra praznitev košev na posamezni pohodni poti/ odvoz, zamenjava pvc vrečk.... *Določita se pogostost (dnevno, tedensko, mesečno, letno) in število košev (kom).*

B2. Odpravljanje nastalih poškodb - **sanacija stanja po poškodbi zaradi vandalizma:**

Pod odpravljanje nastalih poškodb zaradi vandalizma se smatra sanacija nastalega stanja na sami poti in opremi. Izvaja se po potrebi in zajema potrebno delo za vzpostavitev prvotnega stanja. Nastali materialni stroški tu niso zajeti. *Izvajanje aktivnosti je določeno po potrebi, ker poškodb v naprej ni možno predvideti, lahko pa upoštevamo dejstvo, da bodo nastale.*

B2. Odpravljanje nastalih poškodb - **sanacija stanja po poškodbi zaradi naravnih nesreč:**

Pod odpravljanje nastalih poškodb zaradi naravnih nesreč se smatra sanacija nastalega stanja na sami poti in opremi. Izvaja se po potrebi in zajema potrebno delo za vzpostavitev prvotnega stanja. Nastali

materialni stroški tu niso zajeti. *Izvajanje aktivnosti je določeno po potrebi, ker poškodb v naprej ni možno predvideti, lahko pa upoštevamo dejstvo, da bodo nastale.*

5.3 Financiranje vzdrževanja tematskih pohodnih poti

Drug pomemben dejavnik vzdrževanja tematskih pohodnih poti je lokalna skupnost, ki ima v rokah formalne in ekonomske vzvode za podpiranje dejavnosti skrbnika poti in predvsem za podpiranje in pripravo primerne okolja, v katerem je uspešno delovanje tematskih pohodnih poti sploh mogoče¹².

Lokalna skupnost – občina prevzame strošek vzdrževanja poti. Na osnovi načrta razdeli sredstva dogovorjenim vzdrževalcem urejenih tematsko pohodnih poti.

Po eni od možnih variant je sredstva možno pridobiti iz naslova turistične takse, ki jo plačujejo turisti in je namenjena med drugim tudi urejanju turistične infrastrukture. Zbira se na podračunu lokalne skupnosti, ki potem sredstva nakaže upravljalcem poti.

---

¹² Povzeto po Študija o označevanju in vzdrževanju tematskih pohodnih poti, 2010

6 ZAKLJUČEK

Pohodništvo in z njim povezan turistični proizvod predstavlja majhen vendar zelo pomemben del v celoviti turistični ponudbi določenega območja. Proizvod »Pohodništvo« je nepogrešljiv že zaradi tega, ker predstavlja dopolnilno ponudbo zdraviliškemu in kolesarskemu turizmu. Pomemben je tudi za razvoj podeželskega in izletniškega turizma.

Dejstvo je, da za razvoj pohodništva ne manjka potencialov: naravnih, umetnih (zgodovinskih, arhitekturnih, etnološki, ipd) in človeških. Prav tako drži, da so premalo izkoriščeni. Zato je naloga turističnega proizvoda »Pohodništvo« te potenciale primerno aktivirati in jih optimalno tržiti.

Kolesarska infrastruktura in turistični proizvod »Pohodništvo« spadata med osnovne turistične proizvode območja občine Laško in turistične destinacije »Zdraviliško turistični center ob Savinji – Sotočje dobrega«. Pohodništvo podobno kot kolesarjenje izjemno dobro povezuje različne turistične produkte in ponudbo (npr. wellness ponudbo v zdravilišču s kulturno in naravno dediščino ter avtentičnimi proizvodi in storitvami – strategija slovenskega turističnega razvoja 2007-2011).

Realizacija turističnega proizvoda »Pohodništvo« prinaša koristi za vse udeležene; državo, lokalno skupnost, podjetja in občane.

- Država povečanje BDP in dodane vrednosti od turizma ter posledično povečanje prihodkov državnega proračuna iz naslova davkov in prispevkov ter zmanjšanje socialnih transferjev.
- Lokalna skupnost povečanje prihodkov v občinskih proračunih iz naslova dohodnine in taks. Koristi bo imela tudi od prispevkov v prestrukturiranje gospodarstva ob hkratnem uresničevanju trajnostnega (sonaravnega) razvoja območja.
- Podjetniki in občani lahko pričakujejo koristi pri lastni izrabi znanja in kreativnosti za uresničitev podjetniških priložnosti v turizmu (povečanje prihodkov in posledično izboljšanje kvalitete življenja...).

Projekt celostne ureditve tematskih pohodnih poti na območju občine Laško je začetni korak pri realizaciji turističnega proizvoda »Pohodništvo«. Je predlog niza aktivnosti, kako načrtovati, urediti, označiti in vzdrževati pohodne poti. Podaja predloge za celostno ureditev poti na celotnem območju občine, kar pomeni **enotno načrtovanje, ureditev, označenost in vzdrževanje**.

Z izdelanim projektom celostne ureditve tematskih poti je dobila občina priročnik v katerim je **določen natančen potek izvajanja aktivnosti ureditve** tematske pohodne poti. Podaja nasvete in predloge ureditve in označitve, določa razvrstitev glede na vrsto in njene značilnosti ter tematiko, ponuja uporabo skupne celostne grafične podobe in usmerja načrtovalca poti k pravilnemu načrtovanju in vzpostavitvi poti. Istočasno je tudi priporočilo lokalne skupnosti - Občine Laško, **enotne ureditve tematskih pohodnih poti na območju občine**. Dokument je nadalje podlaga za izdelavo akcijskega plana ureditve posameznih tematskih pohodnih poti. Dokument je nadalje **podlaga za izdelavo akcijskega plana** ureditve posameznih tematskih pohodnih poti.

Tematske pohodne poti, urejene in označene po predlaganem sistemu (priročniku Ureditev tematskih pohodnih poti na območju občine Laško), **bodo vodene v enotnem registru, promovirane v turističnih medijih, vzdrževane v skladu s sprejetim režimom letnega vzdrževanja pohodnih poti na lokalni ravni**, po dogovoru bo za ureditev tematske pohodne poti **možno pridobiti pomoč pri prijavi na aktualne razpise** za sofinanciranje ureditve poti ....

7 VIRI

1. Pravilnik o označevanju zavarovanih območij naravnih vrednot Ur.l.RS št.117/2002
2. Pravilnik o zahtevnih, manj zahtevnih in enostavnih objektov, o pogojih za gradnjo enostavnih objektov brez gradbenega dovoljenja in o vrstah del, ki so v zvezi z objekti in pripadajočimi zemljišči, Uradni list RS, št. 114/2003
3. Ogorelec, Breda: Interpretacija narave – od doživljanja do doživetja. Predavanje na delavnici Tematske poti na Krasu, Dutovlje, 2004, str. 1.
<http://www.interpretacija.si/>
4. Tone Tomše, Zapiski; Strategija razvoja turističnega proizvoda pohodništva v Sloveniji. Dostopno na spletu: http://eupoti.com/pohodnistvo_prah.htm
5. Strategija razvoja turističnega proizvoda pohodništvo v Sloveniji, Hosting d.o.o., 2005
6. Zakon o planinskih poteh: Uradni list RS, št. 61/2007
7. Tematske pohodne poti – splošno (TTP splošno), GIZ pohodništvo, 2010. Dostopno na spletu: <http://www.turisticna-zveza.si/>
8. Priročnik CGP za barvno razvrstitev pohodnih poti po vrstah na območju občine Laško in širše, Atelje Rado Škof, Rado Škof s.p., 2009
9. Študija o označevanju in vzdrževanju tematskih pohodnih poti, 2010. Dostopno na spletu: http://www.zgs.gov.si/fileadmin/zgs/main/img/CE/Javnost/GUP/Studija_o_tematskih_poteh/Studija_o_oznacevanju_in_vzdrzevanju_tematskih_pohodnih_poti_september2010.pdf
10. Verzolak Hrabar, N.:Turistična in druga obvestilna signalizacija. Dostopno na spletu: <http://www.drc.si/LinkClick.aspx?fileticket=8VloDvchQUA%3D&tabid=83&mid=416>

KAZALO SLIK

SLIKA 1: oznaka markacij	5
SLIKA 2: primer usmerjevalne table	
SLIKA 3: primer podaljšane usmerjevalne table	20
SLIKA 6: primer barvnih podlag glede na vrsto poti	24
SLIKA 7: oblikovanje informacijske table zanimivosti na poti 1.....	26
SLIKA 8: primer postavitve informacijske table zanimivosti na poti 1.....	26
SLIKA 9: primer postavitve informacijske table zanimivosti na poti - vrtljivi okvirji.....	27
SLIKA 10: primer oblikovanja informacijske table zanimivosti na poti z vrtljivim okvirjem	27
SLIKA 11: primer obvestilne informativne table TIT.....	28
SLIKA 12: primer table na cerkvi sv. Mihaela na Šmihelu.....	28
SLIKA 13: primer oblikovanja velike informacijske table Potepanje po Laškem in okolici	30
SLIKA 14: primer postavitve velike informacijske table Potepanje po Laškem in okolici	30
SLIKA 15: primer ureditve ograje.....	32
SLIKA 17: primer ureditve stopnic	
SLIKA 18: primer utrditve poti	32
SLIKA 19: primer ureditve erozijske zaščite.....	33
SLIKA 20: primer ureditve odvodnjavanja	34
SLIKA 21: primer ureditve počivališča s klopjo in košem za smeti (lahko tudi z mizo)	35
SLIKA 22: primer ureditve razgledišča zavarovanega z jeklenico	35
SLIKA 23: varianta klopi v primeru postavitve v parku	36
SLIKA 24: primer koša za smeti v primeru postavitve v parku.....	36
SLIKA 25: primer koša za pasje iztrebke v parku	37
SLIKA 26: varianta sedežne garniture na podeželju	38
SLIKA 27: varianta klopi v primeru postavitve na podeželju	38
SLIKA 28: koš za smeti v primeru postavitve na podeželju.....	39

KAZALO TABEL

Tabela 1: Razvrstitev tematskih pohodnih poti po vrstah.....	15
--	----

SHEME

Shema 1: Sistem pohodnih poti v Sloveniji	6
Shema 2: Sistem tematskih pohodnih poti na območju občine Laško	13
Shema 3: Osnovna označitev tematske pohodne poti	17

8 PRILOGE

PRILOGA 1:

- Opis usmerjevalne table (dim. 156 x 355 mm)
- Opis podaljšane usmerjevalne table (dim. 156 x 505 mm)

PRILOGA 2:

- Opis informativne table na izhodišču poti (dim. 600 x 1200 mm) - varianta 1
- Opis informativne table na izhodišču poti (dim. 600 x 1200 mm) - varianta 2

PRILOGA 3:

Opis pojasnevalne table (dim. 300 x 700 mm)

PRILOGA 4:

- Opis velike informativne table Potepanje po laškem in okolici - levi del
- Opis velike informativne table Potepanje po laškem in okolici - desni del

PRILOGA 5:

Opis obvestilne informativne table TiT (turistična informacijska točka)

PRILOGA 6:

Primer soglasja lastnika zemljišča

PRILOGA 7:

Dimenzije impregniranih lesenih stebrov in izrezi za table

PRILOGA 8:

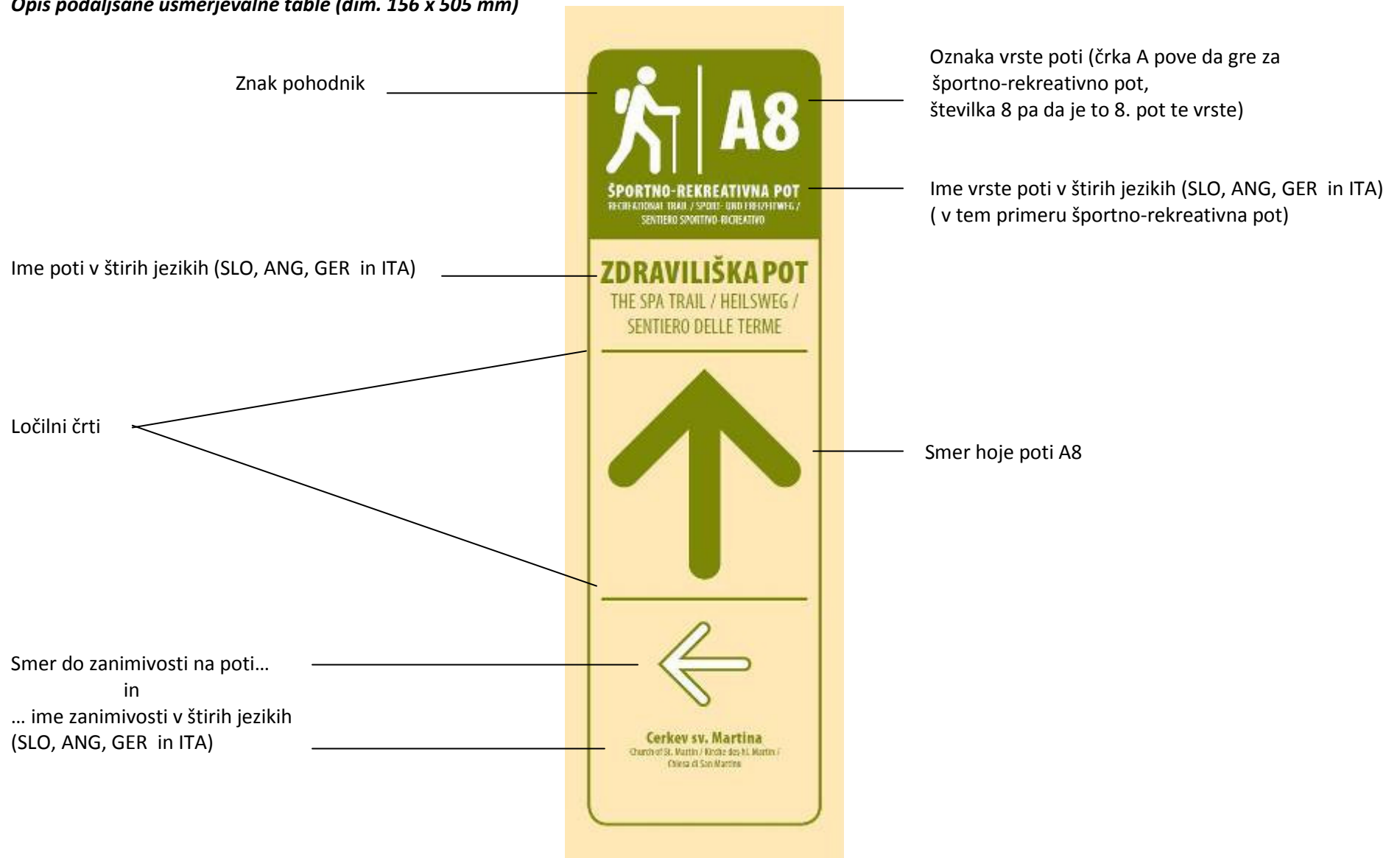
Priročnik CGP za barvno razvrstitev pohodnih poti po vrstah na območju občine Laško in širše

PRILOGA 1

Opis usmerjevalne table (dim. 156 x 355 mm)

Opis podaljšane usmerjevalne table (dim. 156 x 505 mm)

PRILOGA 2

Opis informativne table na izhodišču poti (dim. 600 x 1200 mm) - varianta 1

Ime poti — **ZDRAVILIŠKA POT**

Vrsta poti — **ŠPORTNO-REKREATIVNA POT**

Znak pohodnik — **A8**

Oznaka vrste poti

Zemljevid z vrisano potjo, smerjo hoje in točkami zanimivosti na poti

Slike zanimivosti na poti s pasico zap. št. in nazivom zanimivosti

Označitev strani neba

Legenda

Opozorilni stavek

Obvezni logotipi

LEGENDA / LEGEND / ZEICHENERKLÄRUNG / LEGENDA

- Izhodišče poti** / Starting point / Ausgangspunkt des Weges / Punto di partenza
- Smer hoje** / Direction of walking / Marschrichtung / Direzione di marcia
- Zanimivost na poti** / Point of interest / Interessanzheit entlang des Weges / Luogo d'interesse
- Čas hoje – 40 min** / Duration of walking / Marschzeit / Durata del percorso
- Dožina poti – 3,5 km (v eno smer)** / Length of trail / Länge des Weges / Lunghezza del sentiero
- Težavnost – nezahtevna pot** / Difficulty – Easy trail / Schwierigkeitsstufe – Leichter Weg / Difficoltà – Sentiero facile
- Višinska razlika – 18 m** / Difference in altitude / Höhenunterschied / Dislivello
- Merilo razdalje** / Distance scale / Entfernungsmaßstab / Unità di misura della distanza

Občina Laško STIK SOTOČJE DOBREGA

Opis informativne table na izhodišču poti (dim. 600 x 1200 mm) - varianta 2

POT NA HUM

THE TRAIL TO THE PEAK OF HUM / HUM-WEG / SENTIERO MONTE HUM

ŠPORTNO-REKREATIVNA POT

A7

RECREATIONAL TRAIL / SPORT- UND FREIZEITWEG / SENTIERO SPORTIVO-RICREATIVO

1 **Športno-rekreativna potna postaja**
Sport- und Freizeitweg-Station

2 **Črna cerkev**
Schwarze Kirche

3 **Črna klet**
Schwarze Kellerei

4 **Arhitekturno spomeniški kompleks**
Architektonischer Denkmal-Komplex

5 **Spomeniški objekti**
Denkmalschutzobjekte

6 **Priljubena rastlina**
Beliebte Pflanze

7 **Skalni ostanki**
Steinreste

8 **Škarni križ**
Steinkreuz

LEGENDA / LEGEND / ZEICHENERKLÄRUNG / LEGENDA

- **Izhodišče poti**
Starting point / Ausgangspunkt des Weges / Punto di partenza
- ➔ **Směr hoje**
Direction of walking / Marschrichtung / Direzione di marcia
- **Zanimivost na poti**
Point of interest / Interessanzthel entlang des Weges / Luogo d'interesse
- ⌚ **Čas hoje – 40 min (v eno smer)**
Duration of walking (one way) / Marschzeit (in eine Richtung) / Durata del percorso (solo andata)
- **Dolžina poti – 946 m (v eno smer)**
Length of trail (one way) / Länge des Weges (in eine-Richtung) / Lunghezza del sentiero (solo andata)
- **Težavnost – srednje zahtovna pot**
Difficulty – Medium difficulty trail / Schwierigkeitsstufe – Mittelschwerer Weg / Difficoltà – Sentiero medio-facile
- **Višinska razlika – 269 m**
Difference in altitude / Höhenunterschied / Differenza
- **Merilo razdalje:**
Distance-scale / Entfernungsmaßstab / Unità di misura della distanza

Molito in Laško ogroženo! / Molito in Laško gefährdet! / Die Molito in Laško ist gefährdet! / In passato je in molito ogroženo bilo laško premoženstvo

Molito in Laško ogroženo! / Molito in Laško gefährdet! / Die Molito in Laško ist gefährdet! / In passato je in molito ogroženo bilo laško premoženstvo

PRILOGA 3

Opis pojasnevalne table (dim. 300 x 700 mm)

Ime zanimivosti

v štirih jezikih
SLO, ANG, NEM in
ITA

Vsebinski del:
opis zanimivosti
v štirih jezikih

SLO, ANG, NEM in
ITA

Označba jezikovne
variante
informativnega
besedila z zastavo
države

Obvezni
logotipi

ŽEGNANI STUDENEC
HOLY SPRING / GESEGNETE QUELLE / BISCCELLO BENEDETTO

Studenček je zajel gradbeni mojster Picco, v času, ko je skozi laški trg štekla južna železnica. Tukaj naj bi bila najboljša pitna voda daleč naokoli. Popotnik je lahko posejal, se osvahlil in si odpočil. Leta 1906 ga je uredilo združeno Društvo za izboljšanje - postavili so kapelico, uredili izvir in v polkrogu zasadili smreke, ki so zamenjale prvotni nasad belih brez. Legenda pravi, da je mimo usihajočega studenca peljala pot nekoga duhovnika in njegovega spremljevalca. V vročem in suhem poletnem dnevu sta bila strahotno žajna, voda pa je počasi curjala le po redkih kapijcah. Tedaj se je duhovnik z vsem zaupanjem poglobil v kratko molitev in napravil križ s sveto hostijo preko studenca. Voda je obilno pritakla in izdatno ugasila žejo obeh. Tako je daleč najbolj priljubljena sprehajalna točka v Laškem dobila ime.

This spring was stamned by the master Picco at the time when the Southern Railway was built in the Laški trg square. The spring was known for the finest drinking water in the area and it was a good spot for travellers to sit, wash themselves and have a rest. In 1906 it was redesigned into its present form by the Improvement Society of that time. They built a chapel, rearranged the spring and planted a semicircle of pine trees, replacing the old birches. According to legend, a priest and his companion were passing by the dried-up spring. It was a hot summer day and they were both very thirsty, but the water just trickled from the spring in drops. The priest, trusting in God, said a short prayer and blessed the spring by making the sign of the cross with a consecrated host. Suddenly, the water came flowing in abundance and they were able to quench their thirst. That is how the most popular walking spot in Laško got its name.

Die kleine Quelle wurde vom Baumeister Picco in der Zeit erfasst, als die Südbahn entlang des Platzes Laški trg verläuft. Hier soll das beste Trinkwasser weit und breit gewesen sein und hier konnte sich ein Reisender niederlassen, sich waschen und ausruhen. Im Jahr 1906 wurde diese dem heutigen Bild nach von dem damaligen Verschönerungsverein eingerichtet - es wurde eine kleine Kapelle errichtet, die Quelle eingerichtet und in einem Halbkreis wurden Fichten gepflanzt, die die ursprüngliche Anpflanzung von Weiß-Birken ersetzten. Die Legende besagt, dass der Weg einen Priester und seinen Begleiter vorbeiführte. An dem heißen und trockenen Sommertag hatten diese einen furchtbaren Durst, das Wasser tröpfelte jedoch nur langsam tropfenweise. Zu diesem Zeitpunkt vertiefte sich der Priester mit dem tiefsten Vertrauen in ein kurzes Gebet, fertigte ein Kreuz mit der heiligen Hostie über der Quelle an, worauf das Wasser in Hülle und Fülle floss und den Durst beider ausgiebig löschte. Auf diese Weise erhielt dieser weit und breit beliebteste Wanderpunkt in Laško seinen Namen.

Il ruscello fu arginato dal capomastro edile Picco, all'epoca in cui il paese di Laški Trg era attraversato dalla Ferrovia del Sud. Si dice che qui si poteva bere la migliore acqua potabile del circondario e che qui i viandanti potevano fermarsi, lavarsi e riposarsi. Nel 1906 l'Associazione Pro Loco conferì al ruscello l'aspetto attuale: fu eretta una cappella, la sorgente venne sistemata e furono piantati in semicerchio gli abeti che sostituirono la piantagione di betulle bianche. Secondo la leggenda, lungo il corso del ruscello ormai in secca correva il sentiero percorso da un prete e dal suo accompagnatore. In una giornata estiva calda e torrida i due erano incredibilmente assetati, ma l'acqua scorreva lentamente, goccia a goccia. Allora il prete si affidò alla più profonda fede e pronunciò una breve preghiera, fece il segno della croce con una particola benedetta sul ruscello e, proprio in quel momento, l'acqua ricominciò a scorrere in gran quantità e placò abbondantemente la sete di entrambi. Fu così che la passeggiata più popolare nella zona di Laško prese il nome di "Zegnan studenec", ossia "ruscello benedetto".

Občina Laško STIK IPIR SLOVENIJA Sotočje dobrega

Billboard in izvedbi Arja Šušter

Fotografija
zanimivosti

PRILOGA 4

Opis velike informativne table Potepanje po laškem in okolici - levi del
(dim. oblikovanega dela zemljevida 1630 x 1300 mm)

PRILOGA 5

Opis obvestilne informativne table TiT (turistična informacijska točka)

(dim. 300 x 400 mm)

PRILOGA 6

Primer soglasja lastnika zemljišča

POOBLASTILO IN DOVOLJENJE

Spodaj podpisani/a (ime in priimek lastnika) _____,

rojen _____ v/na _____,

EMŠO _____, stanujoč/a _____,

lastnik parcele številka _____,

k.o. _____.

Pooblaščam in dovoljujem, da lahko vlagatelj **ime in naslov vlagatelja/ pripravljavca poti**

_____ uredi prijavljeno tematsko pohodno pot – **ime poti** na zgoraj navedeni parceli ter da tematska pohodna pot lahko poteka čez zgoraj navedeno parcelo in dovoljujem njeno uporabo.

Kraj in datum: _____

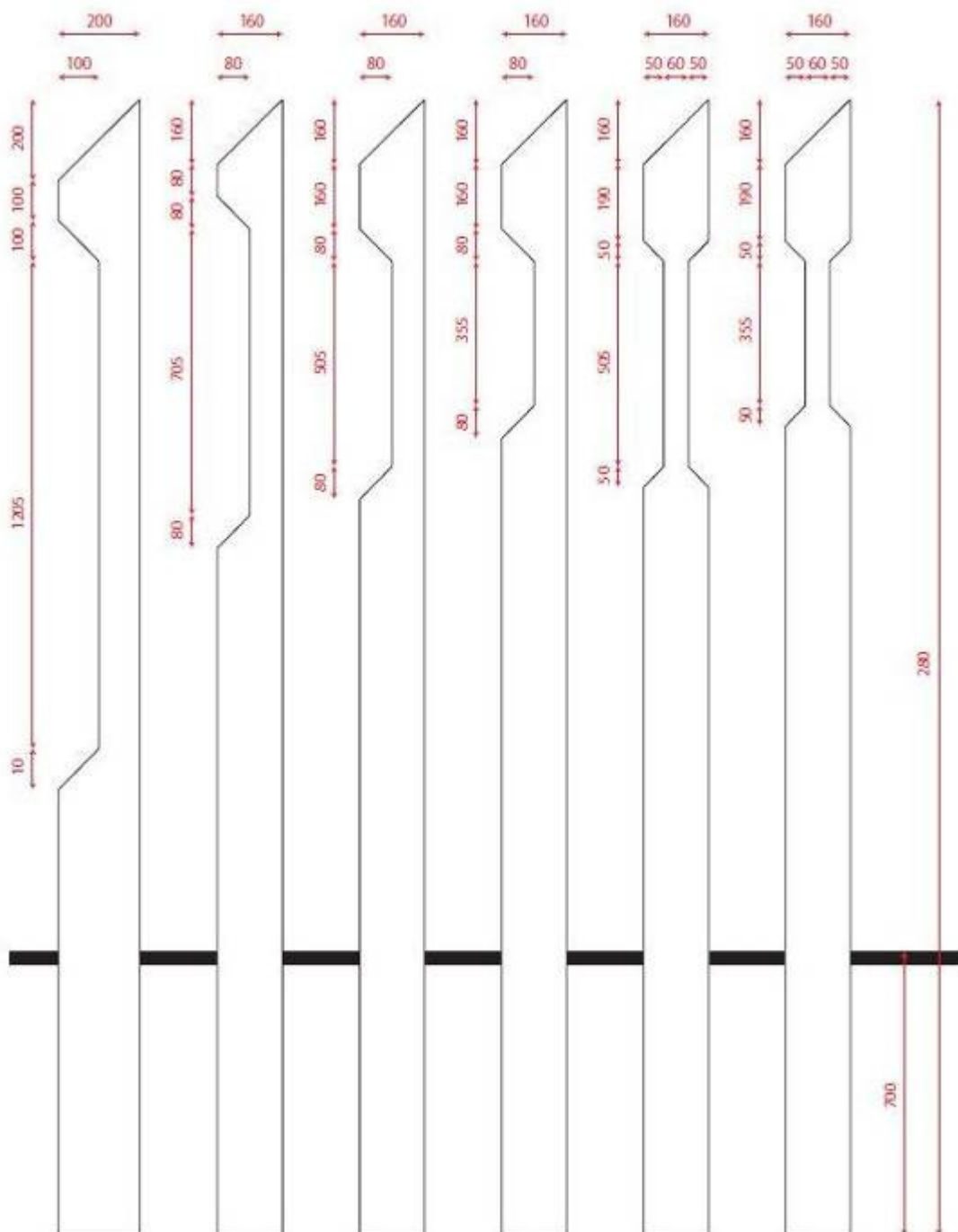
Podpis lastnika zemljišča:

_____

Obrazec se po potrebi ustrezno priredi (npr. če gre za več parcel istega lastnika ali če gre za parcelo, katere lastnik je več oseb....)

PRILOGA 7

Dimenzije impregniranih lesenih stebrov in izrezi za table

(globinsko impregnirani leseni stebri, obdelani po meri - IMONT d.o.o., Otiški Vrh 156, 2373 Šentjanž pri Dravogradu, S: www.imont.si)

PRILOGA

Priročnik CGP za barvno razvrstitev pohodnih poti po vrstah na območju občine Laško in širše, Atelje Rado Škof, Rado Škof s.p., 2009